

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

МІСТОБУДУВАННЯ

(назва випускової кафедри)

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

на тему:

**«Багатофункціональний культурний центр у с. Хотянівці
Київської області»**

Подвисоцька Анастасія Костянтинівна

(прізвище, ім'я та по батькові здобувача повністю)

Київ 2026 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

МІСТОБУДУВАННЯ

(назва випускової кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри містобудування

д. арх., проф. _____ Н.М. Шебек

“17” червня 2026 року

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

**Багатофункціональний культурний центр в селі Хотянівці
Київської області**

Виконала Подвисоцька Анастасія Костянтинівна
(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

191 – Архітектура та містобудування

(Спеціальність)

«Архітектура та містобудування»

(Освітня програма)

Групи _____ АРХ-22-1Б

Керівники: Сєдак О.І.

(прізвище, ініціали)

Професор кандидат Архітектури

(науковий ступінь, вчене звання)

Ідентичність підтверджую

Київ 2026 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Факультет: Архітектурний
 Випускова кафедра: Містобудування
 Освітній ступінь: Бакалавр
 Спеціальність: 191 – Архітектура та містобудування
 Освітня програма: Архітектура та містобудування

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Декан архітектурного факультету

„___” _____ 2026 року

З А В Д А Н Н Я ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

Подвисоцька Анастасія Костянтинівна

(прізвище, ім'я та по батькові студента)

1. Тема роботи

**Центр соціальних контактів жителів
Хотянівської громади Київської області**

затверджена наказом ректора КНУБА № 224 від «12» червня 2026 року

2. Керівники

Сєдак О.І. Професор кандидат Архітектури

(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

3. Строк подання здобувачем роботи до захисту 19.06.2026 р.

4. Зміст пояснювальної записки:

1. Завдання на проєктування;
2. Аналіз вітчизняного та світового досвіду;
3. Містобудівне обґрунтування;
4. Архітектурно-планувальне рішення;
5. Дизайн інтер'єру;
6. Конструктивне рішення;
7. Інженерне обладнання;
8. Охорона праці та навколишнього середовища;

Список використаних джерел;

Додатки

5. Графічний матеріал за розділами:

Р. 1. Ситуаційний план, топооснова ділянки

Р. 2. Ілюстрації аналогів

Р. 3. Ситуаційний план М 1:5000, генеральний план М 1:500,

перспективне зображення ділянки з об'єктом проєктування в містобудівному контексті з висоти пташиного польоту

Р. 4. Плани поверхів М 1:100 / М 1:200, фасади М 1:100 / М 1:200, повздовжній та поперечний розрізи М 1:100 / М 1:200, перспективне зображення будівлі з точки зору людини

Р. 5. Плани підлоги і стелі М 1:50 / М 1:25, розгортки стін М 1:50 / М 1:25, , перспективне зображення інтер'єру характерного приміщення з точки зору людини

Р. 6. Конструктивний розріз по зовнішній стіні М 1:20 / М 1:25

6. Календарний план виконання роботи:

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Розділ 1.	06.03.2026
Розділ 2.	03.04.2026
Розділ 3.	24.04.2026
Розділ 4.	08.05.2026
Розділ 5.	29.05.2026
Розділи 6-8.	03.06.2026
Остаточне оформлення роботи	04.06.2026
Направлення роботи для перевірки на плагіат	08.06.2026
Попередній захист роботи на випусковій кафедрі	17.06.2026
Направлення роботи на рецензування	18.06.2026
Передача матеріалів роботи на кафедру	19.06.2026
Захист роботи	22.06.2026

7. Консультанти розділів кваліфікаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис	
		завдання видав	завдання прийняв
1			
2			
3	Лисюк Г.Г., доцент		
4			
5			
6			
7			
8			

8. Дата видачі завдання 16.02.2026 р.

Зав. кафедри

(підпис)

Шебек Н.М.

(прізвище та ініціали)

Керівник

(підпис)

Сєдак О.І.

(прізвище та ініціали)

Здобувач

(підпис)

Подвисоцька А.К.

(прізвище та ініціали)

РЕЗЮМЕ (SUMMARY) <i>до кваліфікаційної випускної роботи здобувача:</i>		<u>Подвисоцька А.К.</u> Podvysotska Anastasiia (ПІБ здобувача українською та англійською)	
ЗВО	Київський національний університет будівництва і архітектури		
Тема (українською та англійською)	Багатофункціональний культурний центр в селі Хотянівці Київської області Multifunctional Cultural Center in Hotyanivka village, Kyiv region		
Освітній ступінь	Бакалавр		
Факультет	Архітектурний		
Випускова кафедра	Містобудування		
Спеціальність	191 «Архітектура та містобудування»		
Освітня програма	Архітектура та містобудування		
Керівники	Проф. Кандид. Арх. Седак О.І.		
Обсяг роботи:	<i>пояснювальна записка, с.</i> 56	<i>розділів</i> 8	<i>креслень формату А1</i> 6
Розділ 1. Завдання на проєктування	Сформульовано завдання на проєктування багатофункціонального культурного центру з площами приміщень, що відповідають сучасним нормативним документам.		
Розділ 2. Аналіз вітчизняного та світового досвіду	Виконано аналіз світового та українського досвіду проєктування громадських центрів та культурних центрів для сільських громад.		
Розділ 3. Містобудівне обґрунтування	Проведено містобудівний аналіз з обґрунтуванням вибору ділянки, придатної для реалізації центру спілкування, наведено техніко-економічні показники.		
Розділ 4. Архітектурно-планувальне рішення	Розроблено концепцію об'ємно просторового рішення культурного комплексу. Описано функціональну схему а також композиційні прийоми організації просторів будівлі та благоустрою території.		
Розділ 5. Дизайн інтер'єру			
Розділ 6. Конструктивне рішення			
Розділ 7. Інженерне обладнання			
Розділ 8. Охорона праці та навколишнього середовища			
Висновки по роботі:			
Ключові слова: громадська будівля, центр спілкування, громадський центр, архітектура.			
Keywords: community building, cultural center, community center, architecture			

Здобувач: _____ / Подвисоцька А.К. /
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник: _____ / Седак О.І. /
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” _____ 2026

ЗМІСТ

1. Завдання на проєктування.....	7
2. Аналіз вітчизняного та світового досвіду14	
2.1 Висновки про сучасні тенденції проєктування громадських центрів.....	29
3. Містобудівне обґрунтування.....	30
3.1 Історична довідка по території забудови.....	30
3.2 Містобудівна ситуація.....	31
3.2.1 Наявні громадські будівлі та інфраструктура.....	32
3.2.2 Аналіз планування села та проблеми доступності громадських будівель	33
3.2.3 Висновки по містобудівній ситуації.....	35
3.2.4 Обґрунтування вибору ділянки.....	36
3.3 Опис генерального плану	
3.2.5.....	Ф
функціональне зонування території	
3.2.6.....	Р
ух пішоходів і транспорту	
3.2.7.....	е
хніко-економічні показники генерального плану...	
.....	
?	
4 Архітектурно-планувальне рішення	
.....	
?	
5 Дизайн інтер'єру.....	?
6 Конструктивне рішення	?
7 Інженерне обладнання	
.....	
?	
7.2 Теплогазопостачання і вентиляція	
.....	
?	

7.3 Водопостачання, водовідведення і опалення

.....

?

8 Охорона праці та навколишнього середовища

.....

?

Список використаних джерел

.....

?

Додатки:

.....

?

- Усі креслення проекту.....
- Довідка про перевірку роботи на плагіат

1. ЗАВДАННЯ НА ПРОЄКТУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні кафедри
містобудування
зав. каф., д. арх., професор
Шебек Н. М. _____

Студент Подвисоцька Анастасія Костянтинівна
Група АРХ 22-1Б
Керівник Сєдак О.І.
Тема дипломної роботи Багатофункціональний культурний центр в селі
Хотянівці Київської області

1. Вихідні матеріали

У сучасних реаліях українського суспільства згуртованість громади набирає все більшої значимості, а соціальні зв'язки та підтримка стають критичним фактором стійкості та функціонування. Вплив війни, міграційних процесів, економічних труднощів і змін способу життя призводить до послаблення громадської активності, зменшення кількості доступних культурних та освітніх просторів, а також зростання потреби у місцях для спілкування, підтримки й спільної діяльності мешканців [8]. Особливо відчутною ця проблема є у сільських населених пунктах, де інфраструктура громадських і культурних закладів часто є обмеженою або застарілою [2].

Перед архітекторами постає завдання пошуку ефективних рішень для збереження та відновлення соціальних і культурних зв'язків, а саме - створення сучасних громадських центрів, що відповідають реальним потребам населення, поєднують культурні, освітні, дозвілєві та соціальні функції [3; 4]. Громадський центр розглядається не лише як окрема будівля, а й як важливий елемент соціальної інфраструктури, що сприяє інтеграції різних вікових і соціальних груп, розвитку місцевих ініціатив та зміцненню спільноти [5].

Даний дипломний проєкт присвячений проєктуванню нового багатофункціонального культурного центру в селі Хотянівка Київської області. Вибір населеного пункту зумовлений його планувальною структурою, сучасними процесами розвитку та зростанням кількості постійних мешканців, а також наявними проблемами просторової фрагментації та нерівномірної доступності громадських об'єктів [1; 13]. Для створення нового соціального і

просторового ядра громади, обрано ділянку в північно-західній частині поселення, на існуючому шляху громадського транспорту та відносно рівномірній пішохідній доступності для всіх мешканців [1; 17].

Згідно з «Генеральним планом с. Хотянівка Вишгородського р-ну» (ПЗ том 2, від 2020 р.), чисельність населення станом на 2020 рік становила 1003 особи. Враховуючи прогнозований ріст населення, наявні масиви садово-дачної забудови, сезонний приплив відпочиваючих, та близькість корпоративних житлових масивів та сусіднього села Осещина, розрахункова кількість потенційних користувачів центру соціальних контактів прийнята у межах 8000 осіб [1; 13].

Відповідно до ДБН В.2.2-16:2019 «Культурно-видовищні та дозвіллієві заклади» та з ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди. Основні положення», з урахуванням багатофункціональності об'єкта, прийнято розрахункову місткість центру в 400 відвідувачів.

Згідно з Додатком Е.4 ДБН Б.2.2-12:2019 (за нормативним показником 15–18 м² площі ділянки на 1 місце) розраховано мінімальну площу ділянки - 0.6–0.75 га, з мінімум 40% озеленення, що становить 0.24–0.3 га.

Проектом запропоновано інтегрувати внутрішні функції будівлі з відкритими громадськими та рекреаційними просторами, тому обрано ділянку площею 2.8 га, з фактичним відсотком озеленення у межах 70–80%. Збільшення територій озеленення дозволить створити доцільний шумозахисний бар'єр між новими громадськими зонами та прилеглою житловою забудовою [7].

Перелік приміщень та функціональне зонування будівлі розроблено відповідно до вимог ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди» та ДБН В.2.2-16:2019 «Культурно-видовищні та дозвіллієві заклади». Враховуючи необхідність створення багатофункціонального простору (універсальний зал, спортивний зал, дитяча зона, ко-воркінг, майстерні), загальна площа будівлі становить **3000 м²** [4; 6].

Враховуючи розрахункову місткість у 400 відвідувачів та нормативні норми згідно з ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та ДБН В.2.3-15:2007 «Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів», передбачено автостоянку на 45 машино-місць (орієнтовною площею 1125 м²). Згідно з ДБН

В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», розраховано необхідність створення 10% (5) паркомісць для осіб з інвалідністю, розташованих в найближчій доступності до головного входу.

За вимогами ДБН В.2.2-5:2023 "Захисні споруди цивільного захисту" запроектовано споруду подвійного призначення із захисними властивостями ПРУ, розраховану на одночасне перебування 450 осіб (відвідувачів та персоналу).

2. Ситуаційний план (рис.1.1)
3. Топооснова ділянки (рис.1.2)
4. Склад та площі приміщень функціональних груп:

№ п/п	Найменування приміщень	Площа, м. кв.	Кількість
Вхідна група			
1.	Тамбур	18	
2.	Вестибюль (Рецепція+адміністрація)	180	
3.	Сходи, ліфти, коридори	210	
4.	Гардероб	60	
5.	Кімната охоронця	18	
6.	Санвузли	40	4
7.	Службові приміщення		
	Всього	570	
Культурно-видовищна група			
1.	Багатофункціональний зал	300	
2.	Сцена та допоміжні приміщення	80	
3.	Складські та підсобні приміщення	50	
4.	Медіатека	120	
5.	Виставковий простір	150	
6.	Навчальний та конференційний простір	110	
7.	Гурткові кімнати	120	
8.	Дитяча кімната	120	
9.	Читальна зала	160	
10.	Майстерні	40	8-10
11.	Коридор-галерея	100	
	Всього	1630	
Їдальня-кафе			
1.	Зал зі столиками	280	
2.	Приміщення кухні (гарячий цех) з роздаточною	85	
3.	М'ясо-рибний цех	18	
4.	Комора овочів	12	
5.	Хліборізка	9	
6.	Мийна	36	

7.	Комора сухих продуктів	18	
8.	Холодильна камера	36	
9.	Завантажувальна і тарна	26	
10.	Приміщення персоналу (переодягальна, туалет, душова)	36	
	Всього	556	
	Спортивно-оздоровчий блок		
1.	Універсальний спортзал	450	
2.	Роздягальні (чол./жін.) з душовими та с/в	120	2
3.	Інвентарна, кімната інструктора	80	
4.	Зал тренажерів / Фітнесу	100	
	Всього	750	
	Технічні приміщення		
1.	Венткамера	80	
2.	Тепловий пункт	15	
3.	Електрощитова	9	
4.	Бойлерна	9	
	Всього	113	
	Загальна площа приміщень	3820	

5. Склад проектних матеріалів:

- Креслення та масштаби їх розробки:
 - ситуаційний план М 1:5000М 1:1000 / М 1:2000;
 - генеральний план М 1:1000 М 1:500;
 - плани поверхів М 1:100 / М 1:200;
 - фасади М 1:100 / М 1:200;

- повздовжній та поперечний розрізи М 1:100 / М 1:200;
- перспективне зображення будівлі;
- конструктивний розріз по зовнішній стіні М 1:20 / М 1:25;
- інтер'єр характерного приміщення:
 - розгортки стін М 1:50 / М 1:25;
 - план підлоги з розстановкою обладнання М 1:50 / М 1:25;
 - план стелі з розстановкою світильників М 1:50 / М 1:25;
 - перспектива;
- Презентація дипломного проекту;
- Відео-презентація (фільм-обліт ділянки з будівлею);
- Пояснювальна записка.

Здобувач

(підпис)Подвисоцька А.К._____
(прізвище та ініціали)

Керівник

(підпис)Сєдак О.І._____
(прізвище та ініціали)

Сучасний стан

[illegible][illegible]

Рис. 1.2. Топооснова ділянки [2].

2. АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА СВІТОВОГО ДОСВІДУ

Забудова українських сіл формувалася у тісному зв'язку з природним ландшафтом (часто поблизу річок, озер і на підвищеннях), а вулична мережа та структура забудови підпорядковувалися рельєфу місцевості [2]. Архітектурне середовище села тяжіє до гармонії між забудовою та природою, а масштаб будівель і просторів відповідає людському сприйняттю та загальному силуету поселення [2; 4]. Громадський центр завжди виступав головним структурним елементом села та осередком суспільного, культурного й духовного життя, також включаючи торговельні функції [2]. Традиційно його розташовували поблизу домінантної споруди (переважно церкви). Центр, як правило, розміщувався у композиційно вигідному та доступному місці, часто з розкриттям у бік природного ландшафту, і складався із комплексу будівель (часто щільно розташованих для економії території), що доповнювалися відкритими громадськими просторами — площами та зеленими зонами [2; 4].

У радянський період структура громадських центрів – домів культури – зазнала суттєвих змін: замість храму домігантою став будинок культури, а окремі громадські будівлі об'єднувалися в укрупнені багатофункціональні комплекси [2]. Це дозволяло створювати єдині ансамблі та підвищувати ефективність використання об'єктів, однак нерідко призводило до появи споруд, що не відповідали масштабу та характеру сільського середовища. Також більшість громадських центрів будувалися по типовому проекту, ігноруючи характеристику місцевості [2; 4]. У сучасних умовах такі об'єкти часто потребують переосмислення та адаптації до реальних потреб громади [3].

Сьогодні актуальним є підхід, за якого нові громадські будівлі в селі мають, з одного боку, відповідати сучасним функціональним і соціальним вимогам, а з іншого — враховувати історичний контекст, масштаб забудови та особливості ландшафту [4; 7]. У історично-культурному контексті сучасної України примітні тенденції дослідження та вшанування спадщини, це розповсюджується і на архітектурно планувальні рішення [2].

Сучасна архітектура громадських споруд переживає трансформацію: від одно-функціональних типових будівель (клубів) до гнучких багатофункціональних центрів [3; 4]. У світовій практиці використовується концепція «третього місця» (Рей Ольденбург) [5]. Ця ідея та описує простір для людей, що знаходиться між домівкою та роботою, - простір де відбувається соціальна взаємодія, обмін думками та досвідом, а також формування локальних спільнот [5]. Для українського контексту, де радянська спадщина сільських клубів вже давно морально застаріла, цей прийом є важливим підґрунтям для розробки нових сучасних рішень громадських центрів та місць соціальних контактів [3; 8].

Актуальним напрямком розвитку громадських культурних центрів є поєднання архітектури з принципами соціальної інклюзії та сталого розвитку [7]. Будівля це не лише оболонкою для функцій, а і активним учасник середовища. Це можливо за допомогою використання прийомів «безбар'єрного» ландшафту – інтеграції внутрішніх просторів будівлі з навколишньою природою, перетікання функціональних груп із приміщень на вулицю, продумане використання прибудинкової території [7; 8]. Застосування цих підходів є особливо доцільним у сільських населених пунктах, де історично сформувався тісний взаємозв'язок між архітектурою та ландшафтом [2].

Також важливим фактором формування сучасних громадських центрів є «соціальна безбар'єрність», а саме увага до усіх складових громади [8]. Наприклад в контексті сільських територій потребує особливої уваги дитяча та підліткова аудиторія, для якої в межах села існує обмежена кількість позашкільних активностей. В умовах сільського середовища центр спілкування може стати безпечним і доступним місцем для навчання, творчого розвитку, соціалізації та неформального спілкування молоді [3]. Водночас такий простір здатний об'єднати різні покоління мешканців, сприяючи формуванню стійких соціальних зв'язків у громаді [5; 8]. Світовий досвід показує, що успішні центри спілкування базуються на принципах адаптивності та поліфункціональності [6; 7]. Використання трансформованих просторів, атріумів та відкритих майстерень дозволяє будівлі

підлаштовуватися під різні потреби — від великих зборів громади до камерних воркшопів [6].

Гарним прикладом використання існуючого ландшафту та багатофункціонального вирішення простору є громадський центр Grace Farms у штаті Коннектикут [14]. Це культурний та гуманітарний центр у Нью-Канаані, який об'єднує людей з різних секторів для дослідження природи, мистецтва, справедливості, громади та віри [14]. Це не лише багатофункціональний громадський простір, його чутливий до природи дизайн покликаний надихати людей на співпрацю заради добра [14].

Спроектований SANAA комплекс розташований на 80 акрах загальнодос-тупного природного ландшафту, у близькості від декількох поселень (рис. 3) [14].

Рис. 3. Grace Farms (Коннектикут, США) [14]

Простори комплексу перетікають один в одний а також стікають мов річка по схилу існуючого рельєфу [14]. Хоча інтерерні приміщення різних функціональних блоків (амфітеатр, бібліотеку, зали) обриваються та перетинаються екстерерними проходами та галереями, весь комплекс розташований під єдиною покрівлею, що об'єднує його у цілісну екосистему [14]. Завдяки великій кількості світлопрозорих огорожуючих конструкцій межа між інтер'єром та зовнішнім середовищем нівелюється. Коли знаходишся всередині, здається, що ти водночас стоїш у полі, а коли знаходишся ззовні, здається що ти ще не вийшов із комплексу [14].

Архітектори дематеріалізували стіни та використали багато дзеркальних поверхонь, що імітують природні стихії, перетворюючи архітектуру на інструмент споглядання навколишньої природи [14]. Прозорість огорожуючих структур забезпечує візуальний зв'язок різних елементів комплексу та заохочує відвідувачів до спілкування та спільного дозвілля (рис. 3.1) [14, 15].

Рис. 3.1 Фрагменти оздоблювальних рішень Grace Farms (Коннектикут, США) [14]

Подібно до умов розташування Grace Farms, середовище проектування у селі Хотянівка відзначається особливою мальовничістю та різнобарв'ям пейзажів, від полів, лісових посадок, до озера, річки Десна та каналу Київського моря [1; 11; 13]. Проектом задумано відобразити ці природні мотиви у художньому образі нового центру спілкування. Подібно до дизайн рішення Grace Farms [14], плавна форма та світлі гладкі по фактурі матеріали органічно вписуються до існуючого ландшафту села, нагадуючи спокійний рух рік, але водночас і їх динаміку. Також це вдалий прийом дбайливого вписання нової сучасної будівлі у контекст існуючої, більш традиційної по формі та різної за стилем садибної забудови [2, 14].

Природний рельєф також використано у розробці багаторівневих планувальних рішень Grace Farms [14]. Для зменшення висоти на візуального масштабу будівлі багатофункціональний зал розміщено на підземному рівні. Простір простягається у висоту 2-ох поверхів та отримує багато природного світла, запроваджує цікавий кут зору для спостерігачів (рис. 3.2, 3.3) [14,15].

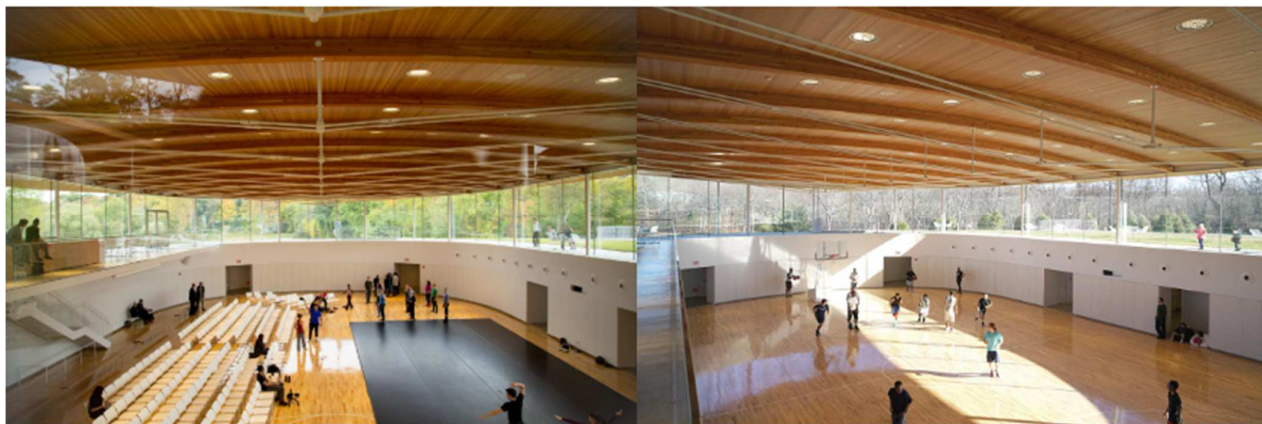

Рис. 3.2 Інтер'єр багатофункціонального залу в Grace Farms
(Коннектикут, США) [14,15]

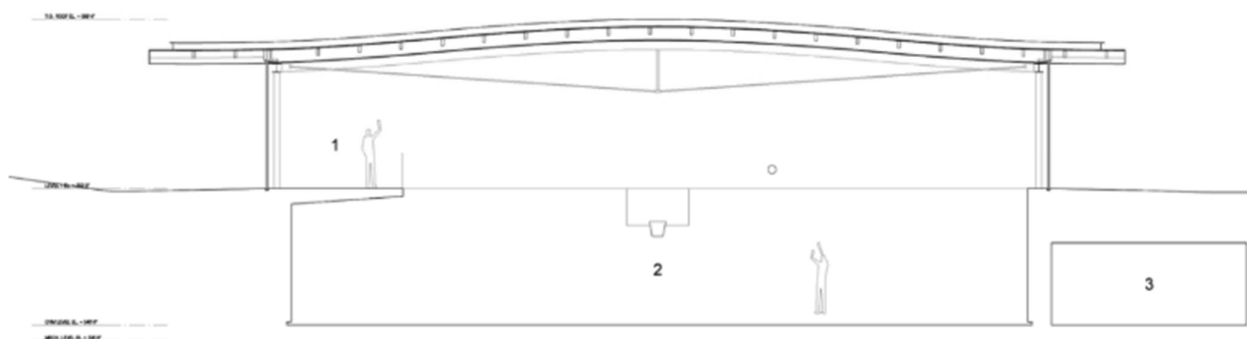

Рис. 3.3 Розріз багатофункціонального залу в Grace Farms
(Коннектикут, США) [14,15]

Аналізуючи план комплексу Grace Farms видно, як завдяки витягнутій та хвиляподібній формі комплексу шумні та тихі простори розташовані віддалено для звукового комфорту відвідувачів [14]. Водночас всі блоки поєднані променадою через засклені коридори та розташовані відносно не далеко [14]. Вигнута форма будівель та проходів також забезпечує достатню протяжність для влаштування пандусів замість сходів для повної інклюзивності громадського простору (рис. 3.4) [13,14].

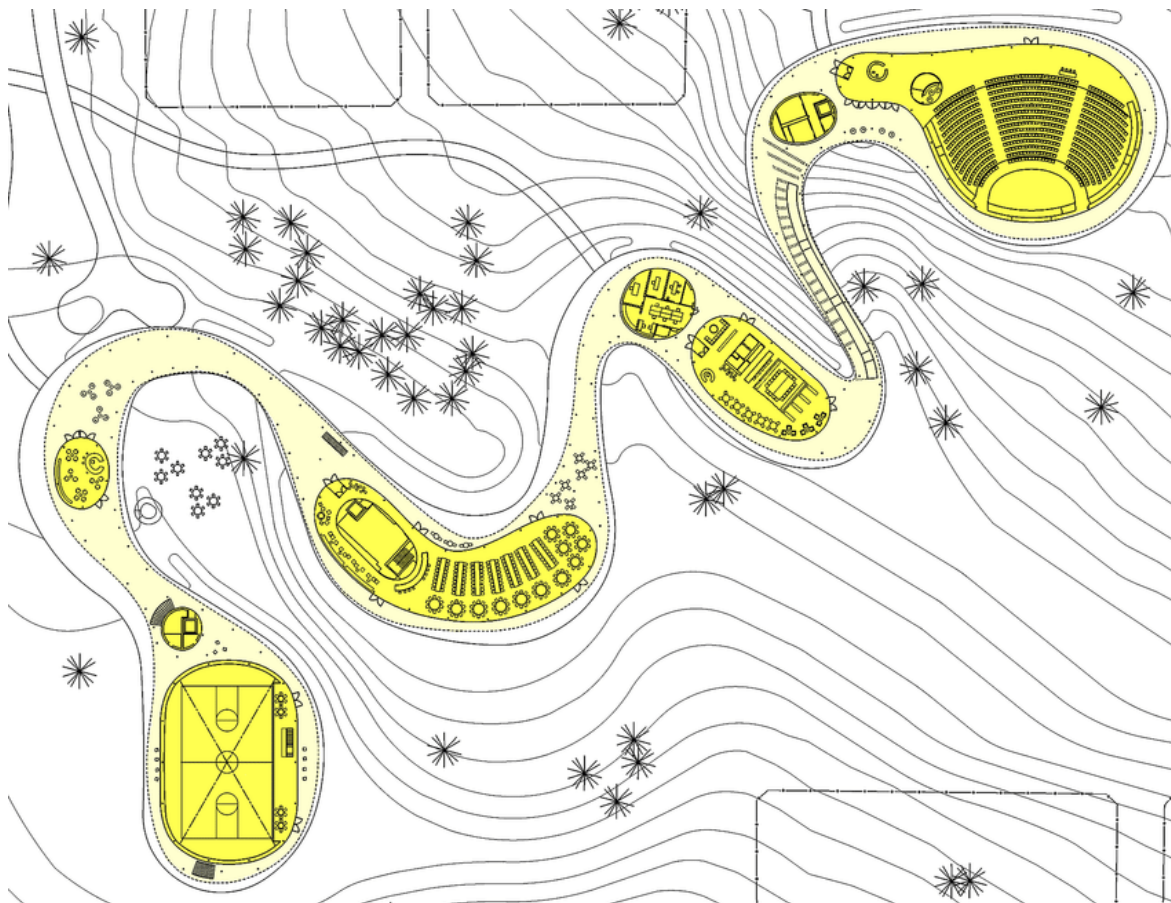

Рис. 3.4 План Grace Farms (Коннектикут, США) [13,14]

У проєкті нового багатофункціонального культурного центру для села Хотянівки можна використати прийоми єднання сучасного архітектурного простору з природним ландшафтом, щоб підкреслити органічність розростання села та мальовничість місцевої природи [2; 7]. А витягнута криволінійна форма може створити багатофункціональні інтер'єрно-екстер'єрні простори, наприклад скляні коридори, криті галереї, амфітеатр захищений від вітру та шуму фасадом обтікаючої його будівлі, тощо [7].

У світовому досвіді також є інший підхід до вписання нової сучасної архітектури в існуючу забудову, роблячи її більш виразною, маніфестом що приваблює увагу, комунікує ідею та керує контекстом, не лише органічно вписується у нього [4; 15]. Прикладом такого громадського комплексу є Agora Sociocultural Center від бюро Rojo/Fernández-Shaw в Іспанії (рис. 4) [19].

Така архітектура сама створює навколо себе простір. На противагу ландшафтній інтеграції, досвід Agora Sociocultural Center демонструє переваги архітектурної самодостатності. Використання прийому вертикального атріуму та напівпрозорої фасадної оболонки дозволяє створити інтенсивне міське життя всередині компактного об'єкта [19].

Рис. 4 Agora Sociocultural Center (Ла-Корунья, Іспанія) [19]

Ця громадська будівля побудована на ділянці, обмеженій існуючою забудовою. Сектор «Сан-Педро-де-Вісма», в якому центр Agora вписаний як громадський центр, характеризується стрімким процесом урбанізації, - це межа злиття міського та сільського ландшафту [19]. Сміливий образ будівлі комунікує заклик до розвитку, змін, переосмислення, але продуманного (рис. 4) [19].

Архітектурне рішення Agora Sociocultural Center базується на метафорі «кристала у просторі», де складна геометрія даху та фасадів об'єднана спільною «шкірою» з перфорованого металу та скла [19]. Відмова від традиційного поділу на вертикальні стіни та горизонтальну покрівлю створює ефект монолітного, абстрактного об'єкта [19]. Такий прийом дозволяє будівлі виступати футуристичним акцентом, що свідомо контрастує з типовою сільською забудовою, підкреслюючи громадську значущість споруди. Водночас архітектура центру до певної міри інтегрована з природним рельєфом землі, - дах моделюється як пейзаж, із зеленими та гідропонними системами, закликаючи до імітації та декоративної вигадки сільського

ландшафту, що асоціюється з природнім [19]. Також використано натуральні фактури, як дерево, а скляні поверхні відбивають небо, мов маскуючи штучність будівлі (рис. 4.1) [19].

Рис. 4.1 Agora Sociocultural Center (Ла-Корунья, Іспанія) [19]

За допомогою унікального планувального рушення Агора центру, архітектор виконав важливі соціокультурні задачі, - створивши широкий багатофункціональний склад приміщень, включаючи культурно-видовищні заклади, адміністрацію, та громадські заклади для місцян [19]. З іншого боку, центр виконує функцію місця для зустрічі людей, що близьку до традиційної міської площі, але в сучасній інтерпритації. Публічний простір перенесено всередину будівлі (рис.4.2)[15, 19]. Замість закритих коридорів використано систему відкритих рамп та атріумів, що забезпечує візуальний зв'язок між усіма рівнями — від бібліотеки до спортзалу. Центральне мультифункціональне ядро слугує гнучким простором-трансформером, який може адаптуватися під виставки, події громади або зони коворкінгу.

У плані будівлі (рис.4.2, 4.3) [19; 20] відслідковується логічне поєднання різних функціональних блоків (адміністрації, громадських зон, залів для зустрічей) у межах єдиної структури, хоча більшість просторів є модульними та багатофункціональними [19]. Призначення кожної зони визначається не стільки жорсткими стінами, скільки мобільним меблюванням та характером інтер'єрного середовища, що забезпечує безперервність та адаптивність

простору [6, 19]. У проєкті вибудовується чіткий взаємозв'язок між внутрішнім та зовнішнім простором, де компактність окремих вузлів чергується з відкритими, прозорими зонами [19].

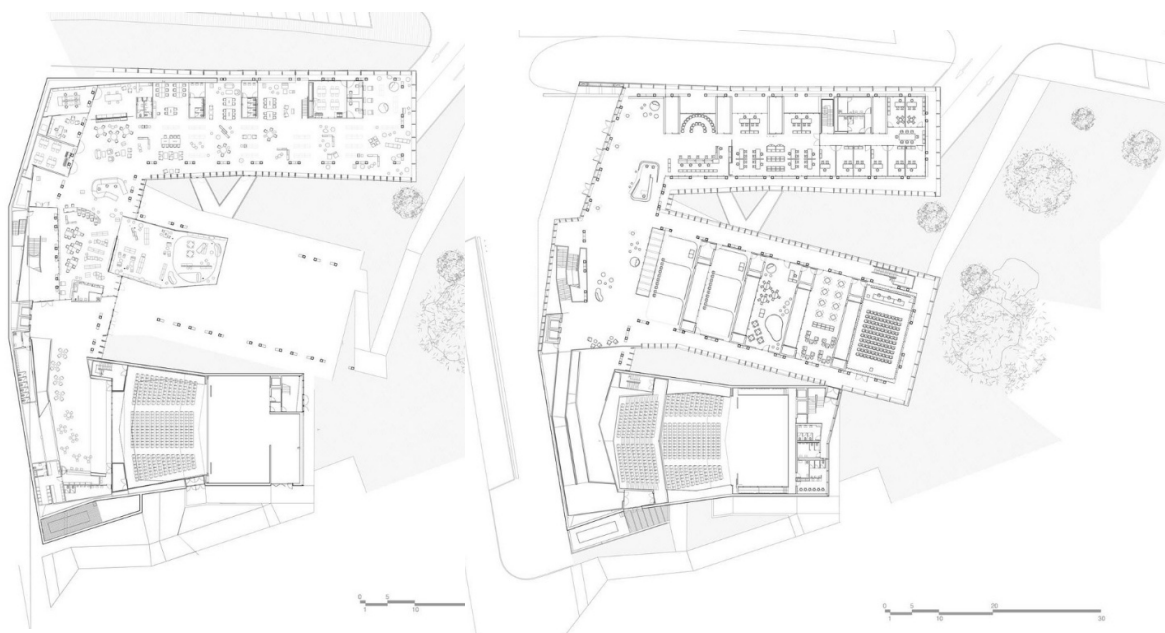

Рис. 4.2 Плани Agora Sociocultural Center (Ла-Корунья, Іспанія) [19]

Для Хотянівки такий підхід створює потенціал для формування нового адміністративно-культурного центру, що виконуватиме роль візуального та соціального орієнтиру громади, буде новітнім та цікавим простором що приваблює відвідувачів, та сприятиме розвитку сучасного бізнесу та ремесла [19; 8].

Зважаючи на обрану ділянку проектування, розташовану в існуючій забудові, гарним прийомом є інтеграція нової архітектури в “надлишкові простори” сільської забудови. Цікавим прикладом використання подібного прийому є досвід ревіталізації села Сютянь, що демонструє стратегію архітектурної медіації - Community Center + Adaptive Reuse + Market (Сютянь, Китай) (Рис. 5) [20].

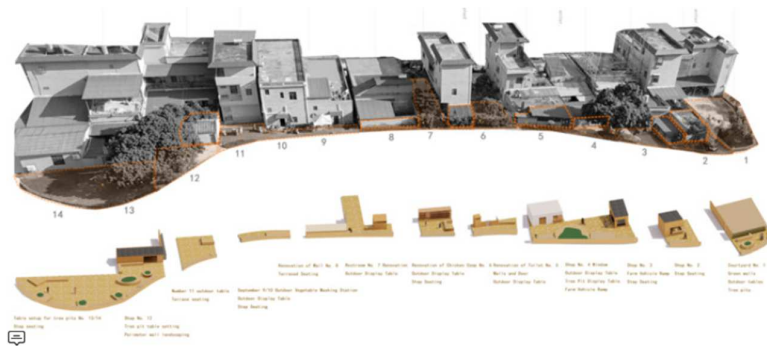

Рис. 5 Діаграма проекту громадських просторів в Сютань, Китай[20]

Замість агресивного втручання, архітектори використовують гнучку систему галерей та піддашся, що адаптуються до складної нарізки ділянок (Рис. 5) [20]. Для проекту в Хотянівці цей приклад є ключовим у контексті роботи з обмеженим простором, якщо поставити завдання збереження усіх існуючих будівель (3 садибних будинків на східній частині обраної ділянки), та необхідністю інтеграції сучасної інфраструктури в існуюче приватне середовище без порушення його масштабу [1; 20]. Архітектура може «лікувати» розірване середовище [20]. Якщо попередні приклади (Grace Farms та Agoga) були про окремі будівлі, то цей проект центру та адаптивного повторного використання просторів у Сютань - про архітектуру як сполучну тканину [20].

Рис. 5.1 Критий багатофункціональний екстерерний громадський простір в Сютань, Китай[20]

Проект демонструє стратегію «архітектурної пунктури», де замість забудови пустирів використовується вузька смуга між існуючими приватними ділянками [20]. Об'єднання фрагментованих територій у безперервний «пояс»

довжиною 120 м створює нову логіку руху [20]. Пояс складається із системи галерей та низьких піддашшів, що гуманізують масштаб забудови та перетворюють транзитні «залишкові простори» на активні зони соціальної взаємодії (Рис. 5.1) [20]. Конструктивна гнучкість досягається завдяки точковій системі опор із діагональними розкосами, яка дозволяє інтегрувати об'єкт у наявну складну інфраструктуру з мінімальним втручанням у ґрунт [20].

Функціональне розмежування дуже прозоре і виконано прийомами створення різних рівнів у єдиному відкритому просторі (Рис. 5.1) [20]. В умовах України розвинена система критих галерей забезпечить комфортну комунікацію між блоками центру в умовах дощового клімату, створюючи безпечне та комфортне середовище [20]. Прийом різнорівневості простору можна використати як у ландшафтній організації прибудинкового простору, так і у інтер'єрних просторах будівель [7].

Досвід проєкту в Сютань показав, як сучасний громадський центр у сільській місцевості може бути не «об'єктом у собі», а гнучкою системою, що адаптується до існуючого контексту. Для Хотянівки це шлях до створення інклюзивного середовища, яке інтегрує приватне та публічне, зберігаючи при цьому ландшафтну ідентичність регіону [2, 20].

Комплекс Ishinomaki Cultural Centre, запроектований Со Фудзімото (Sou Fudjimoto Architects), знаходиться у заміській території та поєднує громадські простори, театр, бібліотеку та музей [21]. Ishinomaki Cultural Centre також знаходиться у заміській території, що зумовлює концепцію «міста в місті», де єдиний об'єм комплексу візуально нагадує групу будиночків із двосхилими дахами різної висоти [21]. Це адаптує велику будівлю під людський масштаб та вписує її в оточуючу садибну забудову [21]. В організації внутрішніх просторів архітектор Ishinomaki Cultural Center застосовує прийоми гармонізації пропорцій, забезпечуючи «людський масштаб» та принципи контекстуального проектування, розбивши величезний громадський центр на дрібніші частинки, а вирішення просторів у формі будиночка з двосхилим дахом - зрозуміла жителям малого містечка (Рис. 6.2) [21]. Пропорції кожного окремого «будинку» всередині

відповідають його функції (великий — для театру, малі — для майстерень) [21]. Подібно до планувальної структури Grace Farms комплексу функціональні зони Ishinomaki Cultural Centre слідують одна за одною лінійно вздовж вузького 170-метрового вестибюля - атріумного простору. [4, 21]

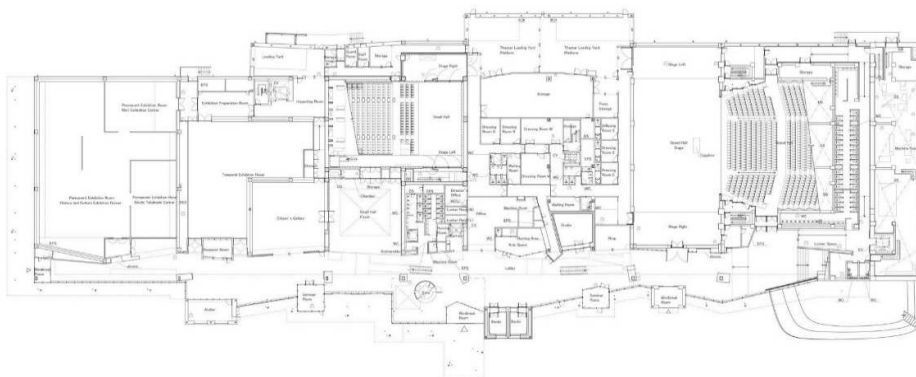

Рис. 6 План 1-го поверху Ishinomaki Cultural Centre [21]

Рис. 6.1 Інтер'єр вестибюльного простору Ishinomaki Cultural Centre [21]

В Ishinomaki Cultural Center немає єдиного основного простору - це мережа взаємопов'язаних об'ємів, що імітують невелике містечко, тому функціональні процеси теж перепливають один в одний [21]. Найбільший простір комплексу - це Великий Театральний зал, де відбувається основні культурні процеси - вистави та урочистості [21]. Виставкові зони та бібліотека інтегровані в загальну структуру як відкриті багатофункціональні простори. Фоє та наскрізний вестибюль (Рис. 6.1 [21]) вирішені немов міська площа та

дорога. Вони не лише забезпечують шлях пересування до різних функціональних зон комплексу, а і мають достатній розмір для зустрічей, дискусії наприклад після вистав, або відпочинку на сходинах та лавах-виступах зі стін [21]. Репетиційні зали, приміщення гуртків та майстерні - зони спільної діяльності відвідувачів у менших групах - більш закриті та інтимні. Кафе та зони відпочинку розташовані на стиках основних блоків будівлі, і створюють буферну зону між оточенням комплексу та тихими внутрішніми залами. Службові та технічні простори приховані від очей відвідувачів [21]. Новий культурний центр у селі Хотянівці використовується подібний прийом організації простору – більш закриті камерні простори майстерень, читальної зали, дитячих зон та приміщень гуртків розташовані вздовж відкритого коридору-атріуму із зонами спілкування [14, 21].

Рис. 6.2 Екстер'єр Ishinomaki Cultural Centre [21]

Об'ємно просторове вирішення Ishinomaki Cultural Center - це форма видовженого прямокутного паралелепіпеду, верхня площина якого розбита на численні менші об'єми двосхилих дахів різної висоти та башт-димарів (Рис 6.2) [21]. У вирішенні зовнішнього вигляду комплексу використано принцип невагомості. Попри великий масштаб, будівля здається легкою завдяки суцільному склінню нижнього ярусу. Верхня частина будівлі ніби «парить» над землею, а монохромний білий колір фасадів та їх мінімалістичне вирішення лише додають візуальної легкості [21]. Тектоніка базується на контрасті між масивними білими об'ємами фасадів та скляним прорізами, а також білим силуетом будівлі на тлі темної гори вкритої лісом [21].

Домінантою композиції комплексу Ishinomaki Cultural Centre є великий театральний зал. Він має найвищий дах у силуеті будівлі (Рис. 6.2) [21] та є

орієнтиром у панорамі міста [21]. Окремі малі зали, лекторії та вхідні групи виступають акцентами. Вони позначені гостроверхими завершеннями, які «проривають» лінію загального об'єму будівлі, та акцентують увагу на місцях творчої активності [21]. Суцільне скління та одноманітне оздоблення та однорідне мощення підлоги, яке переходить із вулиці всередину інтер'єру створюють нейтральне тло для сприйняття складної гри дахів. Композиційна вісь у проекті співпадає з «внутрішньою вулицею» — довгим лінійним вестибюлем, що пронизує будівлю наскрізь [21]. Ця вісь не є жорсткою — вона постійно розширюється та звужується, створюючи динамічний сценарій руху. Вертикальні осі створені світловими ліхтарями- «димарями». Вони акцентують місця зупинок (вузли комунікації). Композиція інтер'єру побудована на грі висот і прозорості: великі панорамні вікна стирають межу між архітектурою та ландшафтом, а інтер'єрний простір має складну форму із наскрізними просторами та різними рівнями [21].

Подібний підхід до вписання нового громадського центру в існуючу садибну забудову є проект Viby Library & Culture House / Christensen & Co. Architects + Primus Arkitekter у Данії (Рис 7.1) [22]. Саме такий підхід обрано для формування образу багатокультурного культурного центру і селі Хотьянівці. До того ж використання скатних дахів створює можливості влаштування розсіяного верхнього світла, як у Viby Library & Culture House (Рис 7.2) [22].

Рис. 7.1. Екстер'єр Viby Library & Culture House [22]

Рис. 7.2. Інтерери Viby Library & Culture House [22]

Проектуючи громадський комплекс доцільно вивчити історію регіону та унікальні особливості громади, та інтегрувати їх при виборі художнього образу будівель, їх кольору, фактур та оздоблювальних матеріалів [4].

Історія Хотянівки тісно пов'язана з природним ландшафтом заплав Десни, що сприяло розвиток унікального місцевого промислу — лозоплетіння [1; 11]. Завдяки достатку верболозу на прибережних територіях, плетені меблі та побутові речі стали візитівкою регіону, сформувавши автентичну ідентичність поселення [11]. Ця традиція не зникла та є гордістю місцевих і до сьогодні [11]. Новий громадський центр покликаний підтримати місцеве ремесло, створюючи спеціалізовані майстерені та виставкових зон, що інтегрують давнє ремесло у сучасний культурно-освітній простір [3; 4].

Доцільно використати мотиви лозоплетіння і у художньому образі проекту, наприклад в текстурі чи формі фасадів [4; 7]. Архітектурне рішення фасаду та інтер'єрів може інтерпретувати естетику плетіння через ритміку конструктивних елементів, використання перфорованих панелей або переплетення сонцезахисних ламелей [7]. Яскравим прикладом є Arghavan (Cercis) в Ірані (Рис. 7) [18].

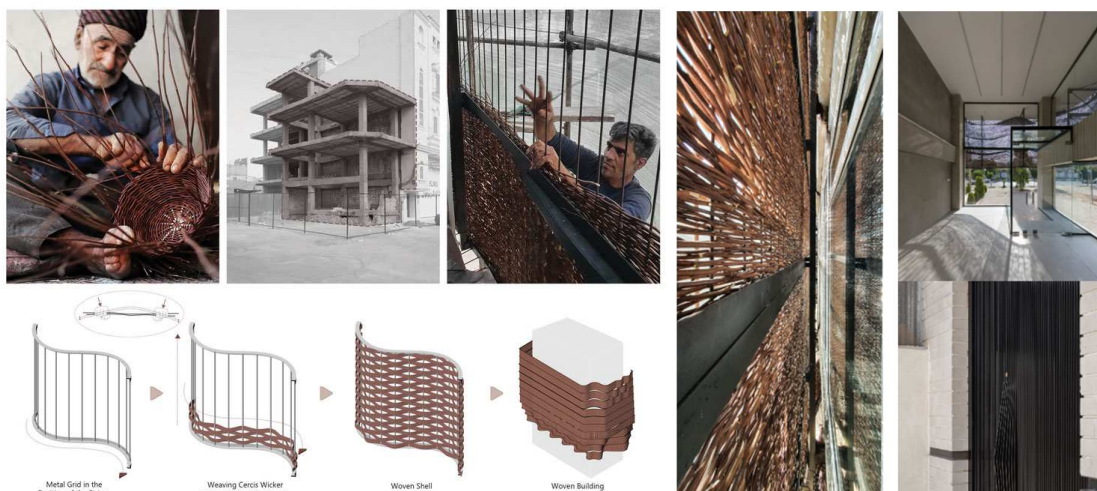

Рис. 7 Концепція фасадного рішення Arghavan (Cercis) в Ірані [18]

Архітектурна концепція проєкту Arghavan базується на глибокому дослідженні та переосмисленні локального промислу — плетіння кошиків із гілок дерева церсіс [18]. Замість використання ремесла як поверхневого декору, автори створили інтелектуальну фасадну систему, що виступає «плетеною шкірою» будівлі. Ця ажурна оболонка, накинута на скляний об'єм, дозволяє дематеріалізувати масу споруди, роблячи її візуально легкою та проникною (Рис. 7) [18]. Завдяки природній текстурі та шорсткості матеріалу архітектура позбувається зайвої монументальності, натомість набуваючи тактильної теплоти та затишку, що є критично важливим для просторів громадського призначення [18].

Для майбутнього культурного центру у Хотянівці такий підхід відкриває унікальні можливості для ревіталізації місцевої ідентичності, адже село історично славалося своїми майстрами лозоплетіння [11]. Впровадження сучасної інтерпретації цієї техніки у фасадних рішеннях дозволить перетворити будівлю на архітектурний маніфест громади, що поважає своє коріння [4; 7]. У вечірній час такий фасад, підсвічений зсередини, працюватиме як «світловий маяк», що привертатиме увагу подорожніх на трасі та запрошуватиме мешканців до взаємодії [7]. Окрім естетичної функції, плетена структура виконуватиме роль природного сонцезахисту для інтер'єрів коворкінгу та лекторію, створюючи комфортний мікроклімат і водночас зберігаючи візуальний зв'язок із мальовничим природним ландшафтом Хотянівки [2; 7].

2.1 Висновки про сучасні тенденції проектування центрів спілкування

Підсумовуючи аналіз світового та вітчизняного досвіду, можна виділити кілька ключових стратегій проектування громадсько-культурних центрів [4; 15]. По-перше, тяжіння до створення не типових об'єктів, а унікальних багатофункціональних просторів, з можливістю їх адаптації під змінні потреби громади [4; 3]. На прикладах Grace Farms та Agora центру визначено різні прийоми продуманого та гнучкого планування [14; 19].

По-друге, в умовах сільської забудови важлива ландшафтна інтеграція [4; 2]. Досвід комплексу Grace Farms демонструє, як велика за площею будівля може не домінувати над природою, а гармонійно вписуватися в неї завдяки прозорості та обтічним формам [14].

Окрему увагу варто приділити методу «архітектурної медіації», що був проаналізований на прикладі ревіталізації в Сютані [20]. Це дає розуміння того, як за допомогою системи галерей, навісів та продуманих переходів можна об'єднати розрізнені частини ділянки в цілісну структуру, що є критично важливим для інтеграції нового центру в існуючу садибну забудову села [20]. Це дозволяє створити комфортне середовище, що не порушує звичний масштаб сільської вулиці, використовує існуючі обмеження як потенціал створення унікальних та не чужерідних до оточення просторів [20].

Щодо художнього вирішення сучасних культурних центрів відзначено важливості прив'язати будівлю не лише до природнього та містобудівного контексту, а і до історично-культурних особливостей регіону та локальної ідентичності [4; 11]. Саме поєднання цих принципів — інклюзивності, поваги до контексту та вшанування традицій — і має стати фундаментом для подальшої розробки проєкту [4; 11].

3. МІСТОБУДІВНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ

3.1 Історична довідка про територію забудови

Історія поселення Хотянівка сягає часів трипільської культури (IV–III тисячоліття до н.е.) [1]. У дохристиянські часи на цій території існував священний дубовий ліс. Поблизу села й сьогодні збереглися вікові дуби, що мають статус ботанічної пам'ятки природи місцевого значення та приваблюють відвідувачів [1; 11].

Перші мешканці оселилися в луках неподалік від річки Десни [1]. Сусіднє селище Межигір'я має глину, тому сновним ремеслом місцевого населення було гончарство [1]. Проте через регулярні весняні повені, та після катастрофічної повені 1845 року громада прийняла рішення переселитися на пагорби, де й сформувалося сучасне село. Через нестачу глини мешканці опанували нове ремесло — лозоплетіння із місцевих верболозів та шелюги, що поширені вздовж берегів Десни, біля озер і на луках і до сьогодні [11]. Вироби хочанівських майстрів лозоплетіння— були відомі не лише в Україні, а й за її межами. І сьогодні село зберігає репутацію осередку народних промислів, пов'язаних із лозоплетінням: місцеві майстри виготовляють кошики, меблі, крісла-качалки, тини та інші традиційні вироби [11].

У наш час традиції лозоплетіння поступово згасають: підприємства, що спеціалізувалися на виробництві плетених меблів, припинили роботу [11]. Водночас у селі й досі проживають майстри, які виготовляють вироби на замовлення та продають їх місцевим мешканцям [11]. З огляду на це, проєкт нового культурного центру в Хотянівці покликаний підтримати місцеві традиції. Для цього передбачається створення багатофункціональних майстерень та простору для воркшопів, що сприятиме розвитку локального підприємництва та поширенню навичок та популярності ремесла лозоплетіння [3; 4].

Сьогодні село займає площу близько 243,2 га та розташоване в південній частині Вишгородського району на правому березі річки Десни [1]. Із заходу територія обмежена Київським обвідним каналом, що формує виразне природне оточення населеного пункту [1; 12]. Це популярне місце для рибалки та відпочинку поблизу столиці [12].

Підводячи підсумки можна сказати, що історико-культурний контекст Хотянівки — це поєднання давньої історії, ремісничих традицій та унікального природного середовища [1; 11]. Архітектурне рішення має відповідати сучасним потребам громади та підтримувати локальну ідентичність, створювати умови для збереження й розвитку традиційних промислів, організації освітніх та культурних подій і взаємодії мешканців із природним ландшафтом [4; 7].

3.1 Містобудівна ситуація

Село Хотянівка розташоване у Вишгородському районі Київської області, 8 км від міста Вишгород, 28,6 км до Києва, та поблизу річки Десна та каналу Київського водосховища [1; 12]. Територіальне розташування населеного пункту формує його приміський характер, поєднуючи риси сільського середовища з впливом близькості до обласного центру [1]. Природне оточення, зокрема водні ландшафти та зелені зони, створює сприятливі умови для формування громадських просторів рекреаційного та соціального призначення [1; 12].

За відкритими джерелами чисельність населення села становить 982 осіб [12]. В селі також наявні дачні масиви і будинки сезонного проживання. Структура забудови села переважно садибна, з одно- та двоповерховими житловими будинками, що формує розосереджене планування та низьку щільність забудови [6]. Це, у свою чергу, зумовлює підвищену потребу у спільних громадських просторах, які могли б виконувати роль соціального осередку для мешканців [4]. В останні роки чисельність населення села зросла у зв'язку з переїздом мешканців міських територій до приватних житлових будинків, що було зумовлено умовами пандемії COVID-19 та воєнними подіями [2; 12]. Ці процеси лише посилили потребу у розвитку місцевої соціальної інфраструктури та створенні нових громадських просторів для спілкування, інтеграції та спільного дозвілля [4; 3].

3.2.1 Наявні громадські будівлі та інфраструктура

- Хотянівська ЗОШ І–ІІ ступенів (гімназія з початковою школою), вул. Київська, 20 [13]
- приватний ліцей “Ранчо Скул” [13]
- Хотянівський будинок культури, вул. Деснянська, 9. (Рис.8) [15]
- Хотянівська амбулаторія загальної практики сімейної медицини [13]
- Відділення Укрпошта у Хотянівці, 2 відділення Нової пошти [13]
- 3 заклади громадського харчування [13]
- Продуктові та господарські магазини [13]
- Храм Преображення Господнього [13]
- Є приватні ініціативи/садочки, зокрема “Rancho kids” [13]

У селі наявна базова громадська інфраструктура. Проте існуючі громадські будівлі мають обмежений функціональний спектр і не повною мірою відповідають сучасним потребам різних вікових та соціальних груп населення, зокрема дітей, підлітків і молоді [4; 3]. Кількість спеціалізованих просторів для неформальної освіти, творчості та дозвілля є недостатньою [4].

Рис.8 Будинок культури в с.Хотянівка [15]

3.2.2 Аналіз планування села та проблеми доступності громадських будівель

Рис.9 Існуючі громадські будівлі в с.Хотянівка [16]

Існуючі громадські будівлі села Хотянівка розміщені нерівномірно та не формують єдиного громадського ядра (Рис 9)[1; 16]. Автомобільна траса регіонального значення Р-69, що проходить через територію населеного пункту, розсікає його на дві частини [1; 12]. Траса виконує транзитну функцію та забезпечує швидкий зв'язок із районним та обласним центрами - місто Вишгород, та Києвом, та водночас вона виступає суттєвим планувальним бар'єром, та є важливою містобудівною проблемою для самого села [1]. Швидка дорога формує фізичний і візуальний бар'єр, ускладнює пішохідні зв'язки між житловими кварталами та громадськими будівлями [6]. Для частини мешканців, зокрема дітей, підлітків, людей похилого віку та маломобільних груп населення, доступ до об'єктів освіти, культури та медицини стає обмеженим або небезпечним [4]. У результаті траса не лише розділяє територію села фізично, а й послаблює соціальні зв'язки між мешканцями різних його частин, знижуючи активність участі у громадському житті [4].

Основні об'єкти соціальної інфраструктури — заклад загальної середньої освіти, будинок культури, амбулаторія та окремі сервісні функції — зосереджені переважно у східній частині села, по один бік від траси [1; 15]. Така структура склалася історично в умовах садибної малоповерхової забудови та поступового розвитку населеного пункту без чітко сформованого планувального центру [1].

У той час як західна від траси частина Хотянівки історично містила значну кількість сезонного житла та дачних кооперативів, соціалізація мешканців яких проходила переважно в місті, а Хотянівка слугувала місцем рекреації та усамітнення поруч з природою [1; 12]. В останні роки ця територія зазнала активної розбудови та заселення новими мешканцями з міських територій, що супроводжувалося перетворенням місць тимчасового перебування на основне місце проживання [12]. Переважну частину нових мешканців становлять працюючі фахівці та родини з дітьми. У західній частині села зросла потреба у просторах для соціалізації, неформального спілкування та громадської активності [4]. Крім того, ця територія вирізняється наявністю природних ландшафтів — відкритих луків, лісопосадки і каналу, які стали популярними місцями рекреації для місцевих жителів [1; 12]. Створення сучасного центру спілкування у західній частині села сприятиме залученню мешканців з усіх частин села до використання існуючого природного потенціалу та формуванню нових соціальних зв'язків у громаді [3].

Об'єкти повсякденного обслуговування, зокрема магазини, поштові відділення та автозаправні станції, розташовані вздовж траси, що забезпечує їхню відносно рівну доступність для мешканців обох частин села [12]. Разом із тим, така лінійна концентрація сервісних функцій не компенсує дефіцит повноцінного громадського простору, здатного об'єднати поселення в єдину соціально-просторову структуру [4].

Важливою містобудівною проблемою є поділ села на дві частини автомобільною трасою регіонального значення, яка проходить через територію населеного пункту та виконує транзитну функцію [1; 6]. Дана транспортна артерія формує фізичний і візуальний бар'єр, що ускладнює

пішохідні зв'язки між житловими кварталами та громадськими будівлями [4]. Для частини мешканців, зокрема дітей, підлітків, людей похилого віку та маломобільних груп населення, доступ до об'єктів освіти, культури та медицини стає обмеженим або небезпечним. У результаті траса не лише розділяє територію села фізично, а й послаблює соціальні зв'язки між мешканцями різних його частин, знижуючи активність участі у громадському житті.

За таких умов існує потреба у створенні нового громадського простору, який би компенсував фрагментованість планувальної структури села та був зручним і доступним для мешканців обох частин. Центр спілкування може виконувати роль просторового та соціального «містка», підсилюючи зв'язки між житловими зонами, концентруючи громадські функції та формуючи безпечне та доступне середовище для щоденного користування усіма групами населення [3; 4].

3.2.3 Висновки по містобудівній ситуації

Проведений аналіз передпроектної ситуації свідчить про доцільність створення в селі Хотянівка багатофункціонального центру спілкування як нового громадського ядра [3; 4]. Важливо обрати розташування центру спілкування в доступності для всіх мешканців громади, аби створити соціальний місток між розділеними трасою частинами поселення [1; 3]. У функціонально-планувальному рішенні особливої уваги приділити закриттю потреб для простору соціалізації для сімей та молоді, а також створити місце для майстерень та воркшопів для підтримки місцевих підприємців та ремісників [4; 3].

3.2.4 Обґрунтування вибору ділянки

Вибір ділянки для розміщення центру спілкування у селі Хотянівка ґрунтується на результатах аналізу планувальної структури населеного пункту, розташування існуючих громадських будівель та характеру пішохідних і транспортних зв'язків [1; 13]. Ключовим фактором є необхідність подолання просторової фрагментації села, спричиненої проходженням через його територію автомобільної траси регіонального значення [1].

Оскільки наявні громадські будівлі зосереджені переважно в одній

частині села, значна частина мешканців має обмежений або ускладнений доступ до них [13]. Тому доцільним є розміщення нового центру спілкування у зоні, яка забезпечує рівновіддалену доступність для мешканців обох частин населеного пункту та має потенціал стати спільним громадським ядром [1; 3]. Аналіз сучасних тенденцій розвитку села Хотянівка, розташування наявних громадських будівель і транспортної інфраструктури підтверджує доцільність розміщення центру спілкування у західній від траси частині села [1; 13].

Основними завданнями багатофункціонального культурного центру є створення умов для зайнятості й дозвілля молоді та людей похилого віку як найбільш соціально вразливих груп, а також організація комфортного публічного простору для зустрічей, неформального спілкування та громадської активності [3; 4]. З огляду на поділ села автомобільною трасою та нерівномірне розміщення наявних громадських будівель, принципово важливим є вибір ділянки, яка забезпечує пішохідну та транспортну доступність для мешканців обох частин Хотянівки [1].

Обране розташування комплексу забезпечує його роль як просторового та соціального «посередника» між частинами села, підсилює зв'язок із природним середовищем і формує новий осередок громадського життя [1; 3]. Таким чином, вибір ділянки в межах села Хотянівка обґрунтовується не лише містобудівними чинниками, а й соціальними потребами громади та завданням інтеграції розрізнених територій у єдину систему публічних просторів [3; 4].

3.2 Опис генерального плану

Обрано незабудована ділянка, приблизно 20800м². Ділянка має призначення для житлової забудови, але за результатами містобудівного аналізу це вдала локація для створення громадського культурного центру, орієнтованого для місцевої громади, а не відвідувачів [1; 3]. Розташована у серці села поміж садибних масивів ділянка створює інтимну обстановку у тихому та гарному природньому масштабі [1; 2]. Завдяки наявним дорослим деревам, переважно посадкам сосен, ділянка захищена від вітру та має потенціал для розміщення комплексу поєднаних інтер'єрних та екстер'єрних багатофункціональних просторів [2; 4].

Експлікація:

- 1 - площа для урочистостей
- 2 - вхід в будівлю
- 3 - господарський майданчик
- 4 - місток-перехід між блоками
- 5 - площа фермерського ринку
- 6 - парковка на 50 місць
- 7 - внутрішній двір
- 8 – зелений кінотеатр
- 9 - дитячий майданчик
- 10 - проїзд для пожежної машини
- 11 – автобусна зупинка
- 12 – тротуар по периметру ділянки
- 13 – парково-рекреаційна зона

Рис.10 Генеральний план культурного комплексу в с. Хотянівці

3.3.1 Функціональне зонування території

Для просторового вирішення та зонування ділянки культурного центру обрано принцип створення комплексу багатфункціональних просторів – відкритих та інтимних, більш шумних та більш тихих, спільно-громадських та окремо сімейних (Рис. 11) [3; 4].

Рис.11 Діаграма функціональних зон культурного комплексу в с. Хотянівці

Серцем композиції є внутрішній двір (7) із затишними зонами сімейного та спільного дозвілля (Рис. 11). У захищеному від вітру та сторонніх очей просторі розташовано майданчик для маленьких дітей (9) . Ця зона знаходиться біля входу у дитячий інтересний простір а також видима із приміщень блоків комплексу, забезпечуючи візуальний зв'язок між членами родини що можуть перебувати у різних зонах центру. Для молоді та дорослих спроектовано відкритий амфітеатр на 80 осіб (8). Кут орієнтації сцени надає можливість влаштування зеленого кінотеатру проєтуючи картинку із 2-го поверху спортивного блоку (Д). Також у внутрішньому дворі влаштована зона зелених насаджень з лавочками для перепочинку відвідувачів (7), що можуть потрапити у двір через декілька виходів із комплексу.

Від існуючої забудови комплекс відмежовано буферною парковою зоною (13) та насадженнями дерев по периметру ділянки вздовж доріг. У парковій зоні влаштовано кілька осередків соціального відпочинку – згруповані клумби із лавочками. Парк має розгалуджену систему прогулянкових алей, а також захищену від дороги дитячу зону із тарзанками

та спорудами для дітей різного віку.

Перед головним входом у комплекс (2) влаштовано площу для зборів та урочистостей (1). Відкритий простір плавно перетікає у більш замкнений внутрішній двір (7), створюючи комплекс різноманітних та багатофункціональних просторів під відкритим небом.

Паркінг на 50 машин розташовано у північній частині ділянки (6), поблизу входу до комерційного та спортивного блоків будівлі. Таке розташування повністю відмежовує проїзди від ігрових зон дітей та прогулянкових маршрутів відвідувачів. А зважаючи на переважно північно західні вітри у Хотянівці, паркінг це вдале функціональне використання найбільш вітряного простору ділянки.

На східній частині ділянки розташована витягнута площа для влаштування фермерських ринків та ярмарок. Ця територія захищена від вітру блоками будівлі та розташована вздовж однієї доріг місцевого значення – залучаючи потенційних відвідувачів що проїжджали мимо та побачать намети ярмарку.

3.3.2 Рух пішоходів і транспорту

Ділянка проекту розташована в серці села з рівномірною доступністю для більшості мешканців Хотянівки, та розглядається як транзитно-перехідна зона між житловими масивами, поблизу існуючих пішохідних маршрутів. Зі сходу ділянка межує з вулицею Лісова, а із південного заходу – Піщана. Обидві вулиці мають місцеве значення та є основними шляхами через село Хотянівка, а також шляхами громадського транспорту. Таке розташування дозволяє мінімізувати довжину щоденних пішохідних шляхів, підвищити безпеку пересування та сформувати зручні радіуси доступності для дітей, підлітків, літніх людей і маломобільних груп населення. Ділянка має прямий з'їзд до двох доріг, та зупинку громадського транспорту, на яку орієнтовано головний вхід до будівлі.

Організація руху авто на ділянці запроектовані згідно державних будівельних норм. Генеральний план культурного центру передбачає розділення шляхів руху машин та пішоходів по ділянці. Парковка та господарський підїзд розміщено на північній та східних сторонах участку, всі

проїзди через ділянку мають односторонній рух. Прогулянкові та дозвілеві зони розміщено в центральній, південній та західній частинах території. Ширина пішохідних доріжок варіюється в межах від 1,5 м до 2,25 м відповідно до ДБН В.2.3-5:2018. Ширина пожежних проїздів та проїздів для машин становить 3.5 м. Відступ пожежних проїздів від фасадів варіюються в межах 5-8 метрів, що відповідає пожежним нормам забезпечення доступності рятувальної техніки до будівлі, та згідно вимогам ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій».

Рис 12. Схема руху авто та пішоходів на ділянці

3.3.5 Техніко-економічні показники генерального плану проєкту:

Площа території – ччч м² (100%)

Площа забудови – чччч м² (чч%)

Площа озеленення та благоустрою – ччч м² (чч%)

Площа пішохідних доріжок –ччч м² (чч%)

Площа автомобільної дороги – ччч м² (чч%)

4 Архітектурно-планувальне рішення

4.1. Об'ємно-просторова композиція та концепція

Архітектурна концепція культурного центру у с. Хотянівка базується на принципах «третього місця» — відкритого, інклюзивного середовища для спілкування, соціальної та культурної взаємодії [5]. Проект розроблено з використанням прийомів контекстуального проектування, де форма будівлі диктується аналізом оточення, існуючого ландшафту, наявністю цінних насаджень та характером забудови місцевості.

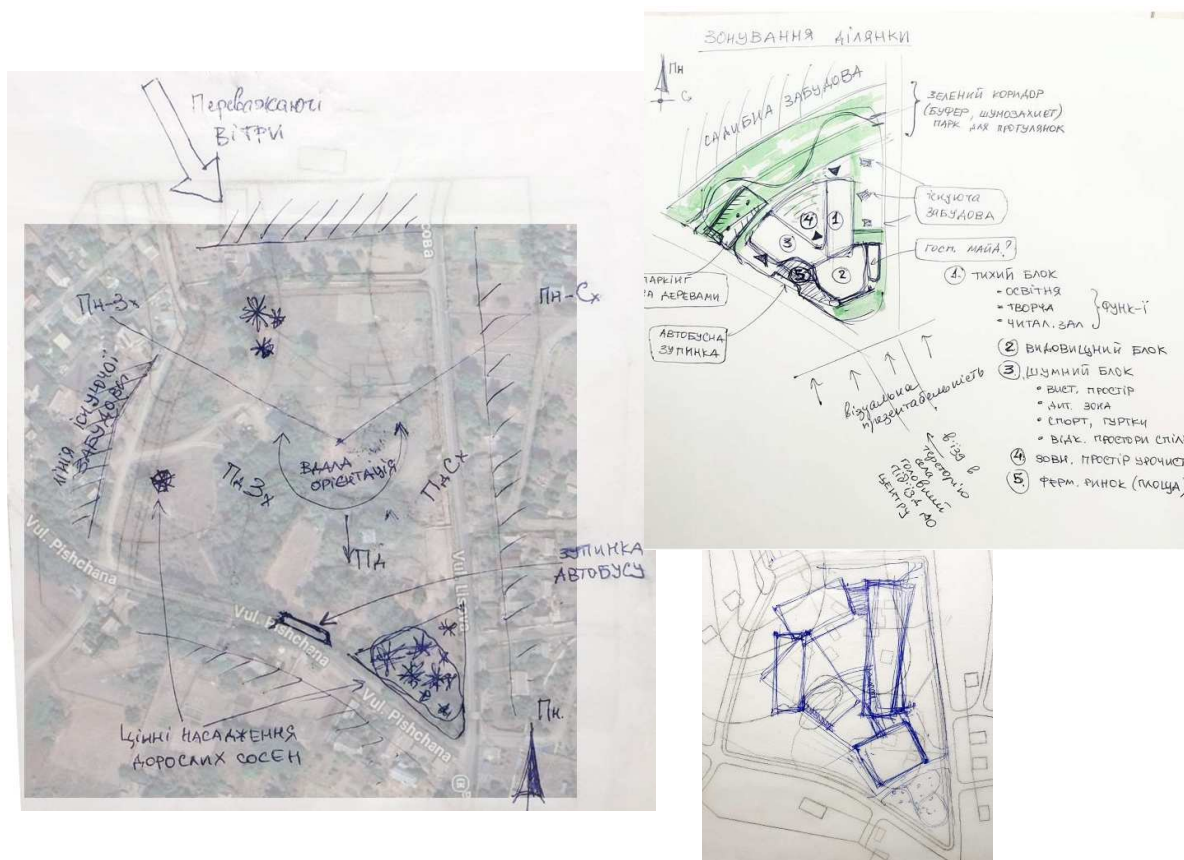

Рис 12. Пошукові скетчі форми відповідно до контексту

Проведено аналіз оточуючої забудови на виявлення закономірностей та особливостей місцевості (Рис. 13). Прототипами для форми комплексу обрано характерну для місцевості форму двоскатного будиночка, та традиційну сільську ратушу з баштою.

Рис 13. Аналіз оточуючої забудови

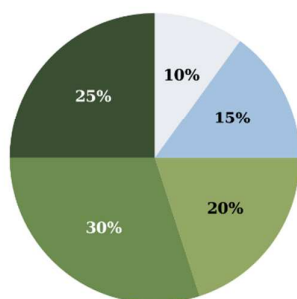
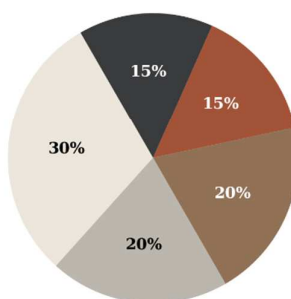
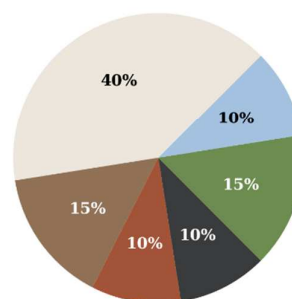
1. Деталізоване природне оточення
(Природний контекст)2. Архітектурне оточення села
(Існуюча забудова)3. Колористичний баланс
громадського центру

Рис 14. Діаграми аналізу колористичного співвідношення оточення

Концепція культурного центру полягає у створенні образу, що гармонійно вписується в оточення, але і контрастує з ним, щоб привабити увагу відвідувачів, доповнити та поєднати хаотичну забудову Хотянівки, де сучасні котеджі виростають поміж стареньких хат. Об'ємно-просторову композиція представлена у вигляді довгого ламаного об'єму, що вписується у непросту геометрію ділянки та адаптується до перепаду рельєфу у 4,5 м [2; 4].

Будівля складається з окремих прямокутних блоків із традиційними двосхилими дахами, що візуально перегукується з сільською забудовою. Поєднання цих блоків зашкеленими атріумами, містками та переходами дозволяє розділити масштаб споруди, щоб вона не домінувала над

оточуючими будинками, забезпечити добру освітленість внутрішніх просторів та безперервний візуальний зв'язок з природою через панорамне скління перехідних зон. Будівля розміщена з урахуванням збереження масивів дорослих сосен на південній частині ділянки.

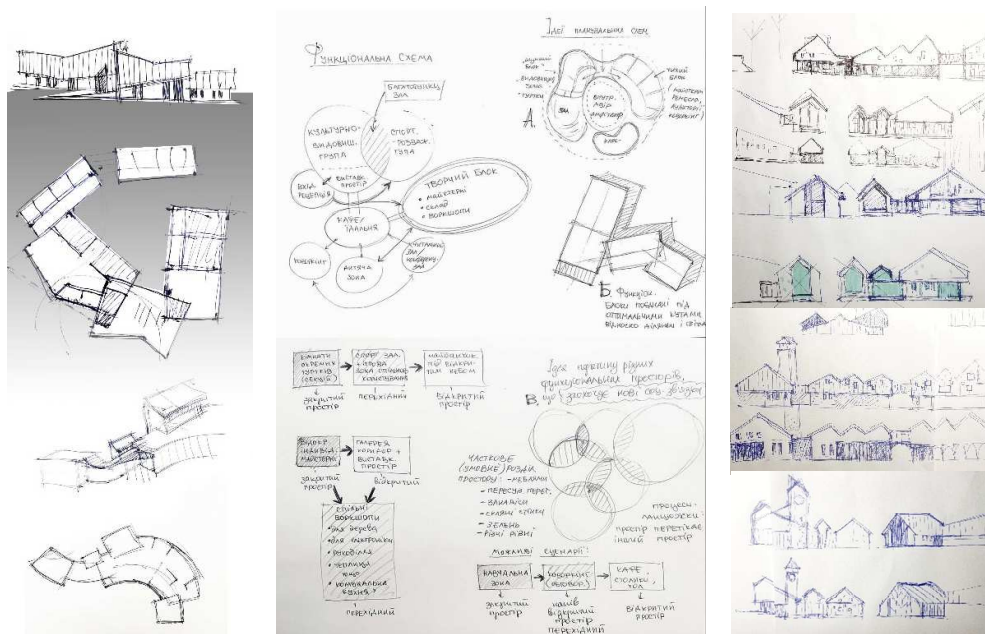

Рис 15. Пошукові скетчі

Рис 16. Модель-макет об'ємно-просторового рішення комплексу

Гакоподібна форма простягається навкруги внутрішнього двору, захищаючи його від характерних Хотянівці сильних вітрів та шуму автодоріг. Перед головним входом у комплекс сформовано відкритий громадський простір – площа для урочистостей, яка композиційно перетікає у внутрішній простір.

Фасади, звернені у внутрішній двір, мають контрастне до оточення забарвлення, щоб акцентує увагу на приватності та камерності двору – зон сімейного відпочинку, внутрішнього саду та зеленого кінотеатру. На основі

аналізу колористичних співвідношень оточення, для цих поверхонь обрано акцентний теракотовий колір. Його лінія безперервно продовжується від внутрішнього двору до фасаду головного входу. Це створює візуальний зв'язок між екстерієром та ядром комплексу, інтуїтивно запрошуючи відвідувачів усередину. У цьому контексті колір виступає засобом просторової комунікації та навігації. Фасади, орієнтовані у бік доріг, вирішені у більш стриманій гамі, ньюансно поєднуючись із оточуючою забудовою, але виділяються за рахунок більшого за масштабу культурного центру.

4.2. Функціональне зонування та внутрішній простір

Основою планувальної структури є криволінійна засклена галерея-променада, яка слугує «комунікаційною артерією» та об'єднує шість автономних функціональних блоків:

Блок А (Головний блок): Містить вестибюль, рецепцію, адміністративні приміщення, їдальню та урочистий зал для проведення офіційних заходів громади.

Блок Б (Дитячий сектор): Дитяча ігрова зона та кімнати для гуртків, що розташовані у безпосередній близькості до вуличних ігрових майданчиків.

Блок В (Навчально-ремісничий сектор): Спеціалізовані майстерні з акцентом на локальні промисли (зокрема лозоплетіння) та універсальні гурткові кімнати.

Блок Г (Комерційно-громадський сектор): «Мануфактура» з просторами під оренду для малого бізнесу, відкриті громадські зони та сучасна бібліотека.

Блок Д (Спортивно-оздоровчий сектор): Включає спортивний зал, тренажерну залу та додаткове кафе-їдальню для відвідувачів секцій.

Блок Е (Культурно-видовищний сектор): Багатофункціональний зал, пристосований для концертів, вистав та загальних зборів мешканців.

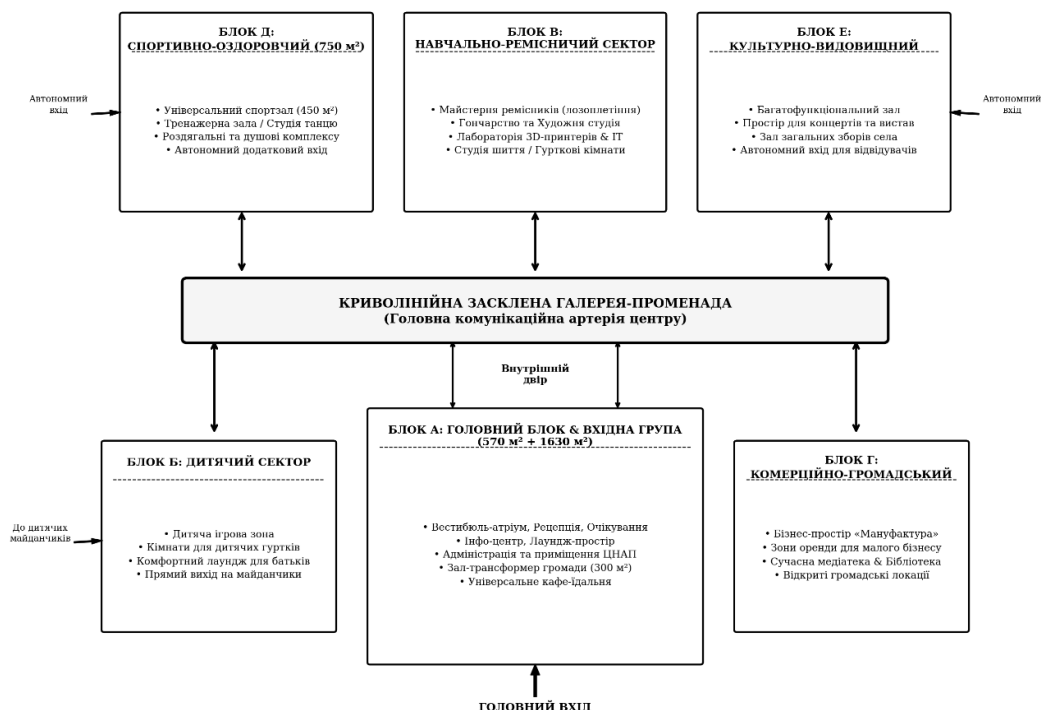

Рис 17. Схема функціонального зонування культурного комплексу

Планувальне рішення передбачає чітке розділення потоків відвідувачів при збереженні візуальної прозорості інтер'єру:

Вхідна група (570 м²): Вестибюль запроектований як відкритий атріум із рецепцією, що слугує головним розподільчим вузлом. Тут розміщено рецепцію, зону очікування та лаундж поруч з дитячими ігровими та кімнатними гуртків та інфо-центр. Таж вестибюль є транзитним інтересним простором до внутрішнього двору та інших блоків будівлі.

Головний блок (1630 м²): Ядром є універсальний зал на 300 м², що завдяки мобільним перегородкам може трансформуватися з глядацького залу на виставковий простір, бенкутний зал, зал урочистостей. Тут розташовано кафе-їдальню, ЦНАП.

Сектор майстерень: Спроектовано блок майстерень громадського користування. Це універсальні приміщення в яких в залежності від запитів мешканців села можна розміщати різні тематичні простори, наприклад майстерня ремісників – гончарства, лозоплетіння, тощо, 3-д принтери та електроніка, художня студія, студія шиття, тощо.

Спортивний блок (750 м²): Розміщений у північній частині будівлі, включає універсальний спортзал (450 м²) та тренажерний зал або танцювальну студію. Блок має автономний вхід з боку паркінгу для зручності відвідувачів.

4.3. Організація внутрішнього простору та інклюзивність

Складна геометрія ділянки та перепад висот обумовили каскадне розташування рівнів будівлі. Вертикальне переміщення організовано за допомогою протяжних пологих пандусів (до 8%), пандусів, інтегрованих у структуру галерей. Це не лише вирішує питання інклюзивності (доступності для МГН) [12; 4], а й створює цікавий сценарій руху: відвідувач уповільнюється та поступово відкриває для себе нові ракурси інтер'єру та навколишнього ландшафту.

Вузлові зони перетинів галерей із функціональними блоками виділені як відкриті атріуми та засклені простори що викликають асоціацію теплиць, що є доцільним для сільськогосподарської території [2; 4]. У цих точках розташовані додаткові входи та зони очікування, що та заохочують відвідувачів до соціальних контактів, а також дозволяє кожному блоку працювати автономно, не порушуючи логістику всього центру.

4.4. Архітектурно-художні особливості

Естетика будівлі побудована на контрасті «важких» приватних зон (прямокутні блоки з традиційною геометрією) та «легких» публічних просторів (скляні переходи). Для візуального стилю та принципів організації багатофункціонального громадського простору проаналізовано та використано підходи проектування центрів у сільських територіях скандинавських країн [14; 15]. Вибір скандинавської архітектурної моделі як базису для проектування обумовлений схожістю кліматичних умов та ландшафтних характеристик (сосновий ліс, близькість до води), а також гуманістичним підходом до створення простору [14].

4.4.1 Особливості проектування культурного центру на принципах скандинавської архітектури та філософії Hygge

В архітектурному підході скандинавського модернізму головною цінністю є людина, її емоційний стан та гармонія з природою - концепція «Демократичного дизайну», що проявляється у відкритості та доступності кожного куточка будівлі для мешканців громади [4; 7; 25]. Замість створення монументальної споруди, архітектура фокусується на принципі Human Scale людського масштабу, а замість помпезності та маніфесту – поважає та

особливості місцевості, та вписується у контекст [7; 23]. В пошуку об'ємно просторового рішення використано такі принципи:

1. Контекстуальність та людський масштаб у концепції культурного центру у Хотянівці зумовлюють використання традиційних архетипів — прямокутних об'ємів з високими двосхилими дахами [7; 22]. Знайома форма органічно інтегрує великий за площею комплекс у дрібномасштабну садибну забудову Хотянівки, а трохи збільшений масштаб цих блоків відповідає значимості будівлі у структурі селище. Двосхилі дахи та використання природних матеріалів та гамми кольорів інтегрують об'єкт у сільський контекст. Форма будівлі — довгий ламаний об'єм — диктується геометрією ділянки та розташуванням існуючих дорослих дерев.

2. Створення комфортного середовища завдяки звязку з природою. У проекті максимально використанню природне світло. Архітектура не руйнує природу а інтегрується в неї; людина всередині будівлі зберігає безперервний візуальний та емоційний зв'язок із сосновим лісом. Також збережено природний ландшафт, перепад висот 4.5 м використаний для створення каскадних терас та внутрішнього двору-амфітеатру, що захищений від вітру самою будівлею. Ще одним прийомом є використання природних матеріалів (дерево, камінь), що приємні на дотик і створюють атмосферу «домашнього затишку» у громадській будівлі. У відкритих просторах та «вузлових зонах» на місцях перетину блоків запроектовані острівці Huggle – лаундж зони з м'якими меблями, що слугують центрами тяжіння [25]. У вечірній час комплекс працює як «світловий ліхтар», де м'яка ілюмінація галерей створює відчуття безпечного та гостинного центру тяжіння для всієї громади[25].

3. Мінімалізм в архітектурному стилі, контраст фактур та світла: Естетика побудована на зіставленні «важких» приватних зон (глухі стіни з натуральних матеріалів) та «легких» публічних просторів (суцільне скління галерей). Архітектура не домінує над природою, а стає її продовженням. Видовжені засклені переходи-променади дозволяють соснам «пронизувати» візуальний простір будівлі, створюючи ефект постійної присутності на відкритому повітрі. Нейтральний мінімалістичні фасади не конкурують та не перевантажують ансамбль, що формувався поступово та складається із

різноманітної та не скординованої сільської забудови. Скляні містки та галереї додають архітектурі прозорості та легкості, перетворюючи коридори на повноцінні виставкові та рекреаційні простори. Оздоблення фасадів сучасними матеріалами, як керамограніт з глянцевою покриттям вписує великі об'єми в природний ландшафт, маскуючи їх масштаб завдяки відбиттю світла та природного оточення.

4. Енергоефективність та орієнтація: Більшість скляних поверхонь орієнтовані на південний схід та південний захід для пасивного сонячного опалення, а масивні «глухі» стіни захищають від холодних північних вітрів.

4.5. Ландшафтні рішення

Рис.18 Фрагмент плану озеленення ділянки

Ландшафтний дизайн Центру соціальних контактів розроблений як невід'ємне продовження його архітектури, базуючись на методі контекстуального проектування. Простір навколо будівлі не є декоративним додатком, а виступає активним функціональним середовищем, що поєднує мальовничу природу Хотянівки із сучасними принципами ландшафтного дизайну.

Геометричні абриси доріжок та майданчиків продиктовані продовженням композиційних осей забудови в ландшафті. Ламана, динамічна форма будівлі генерує мережу пішохідних зв'язків, що повторюють кути нахилу фасадів та напрямки скляних галерей. Це доповнює прийоми візуальної єдності інтер'єрних та екстер'єрних просторів.

Організація місць для відпочинку базується на принципах скандинавського демократичного підходу до формування просторів - замість поодиноких лавок уздовж транзитів, у проєкті створено вузли відпочинку та спільного досугу, обладнані лавочок та вуличних меблів. Вони розташовані в стратегічних точках: амфітеатр як простір масових зборів, комплекси лавочок у затишній зоні внутрішнього двору, біля зупинки транспорту та біля головної площі. У вузлових точках перетину осей руху по ділянці також сформовані "кишені" для відпочинку, де групи лавок орієнтовані одна до одної, що стимулює соціальну взаємодію та відповідає філософії *Nygge*.

4.5.1 Функціональне наповнення та інклюзивність

Ландшафт забезпечує баланс між активним та пасивним відпочинком. Дитячі зони та майданчики для творчих занять інтегровані в зелений каркас таким чином, щоб забезпечити безпеку та затінення від дорослих дерев. Безбар'єрність території реалізована через відсутність бордюрів у зонах мощення та використання пологих пандусів, що плавно нівелюють перепад рельєфу в 4.5 м.

У зоні паркування передбачено використання газонних решіток та екологічних видів мощення (гравійні відсів, дерев'яні деки), з пріоритетом до влаштування водопроникних поверхонь. Це дозволяє зберегти природний гідробаланс ділянки та підтримує здоров'я кореневої системи сосен.

4.5. Техніко-економічні показники будівлі

Загальна площа 1-го поверху – чччч м²

Загальна площа 2-го поверху – чччч м²

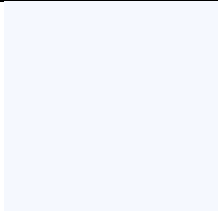
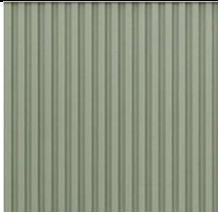
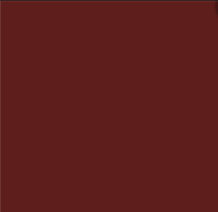
Загальна площа 3-го (технічного) поверху – чччч м²

Загальна площа укриття – хххх м²

Загальна площа будівлі – хххх м²

5. Дизайн інтер'єру

Таблиця 1. Специфікація матеріалів

№	№ позиції за проектом	Матеріал опорядження, покриття, спосіб нанесення	Колір	
			Опис	Натуральний зразок або імітація матеріалу покриття
1	Стіни	Водно-дисперсійна екологічна фарба по гіпсокартону	Білий матовий	
	Стіни (Акцентні площини)	Стінові панелі МДФ з вертикальним радіусним фрезеруванням	Шавлієво-зелений	
2	Підлога (великий зал)	Натуральна паркетна дошка / тришарова інженерна конструкція	Натуральний світлий дуб	
	Підлога (Робоча зона)	Керамограніт крупноформатний матовий	Блідо-бежевий деревний	
3	Вітражне застелення	Алюмінієвий профіль з подвійним склопакетом	Профіль – темно-коричнево-червоний	
4	Оббивка м'яких меблів	Зносостійкий меблевий текстиль / екошкіра	Теракотово-помаранчевий	
5	Колони	Шліфований бетон	Світло сірий	

7	Стіни Кафе стійки	Плитка Керамічна матова	Білий	
8	Стеля (Великий зал)	Гіпсокартонна конструкція з фарбуванням	кроквяна система, декоративні дерев'яні балки	
	Стеля (Зона харчування)	Гіпсокартонна підвісна система (ГКЛ) під покраску	Білий матовий	
	Світильник підвісний	Плафони півсферичні на регульованих підвісах	Білий матовий, металевий корпус	
	Світло точкове	Вбудовані або накладні поворотні світлодіодні світильники	Алюмінієвий профіль	
	Столики і стілці	дерево, гнуто-клеєна фанера	Натуральний світлий дуб	

5.1. Особливості розгортання функціональних процесів

Через головний вхід комплексу відвідувачі потрапляють у вхідний вестибюль, який виконує функцію первинного розподілу людських потоків. Безпосередньо на вхідній осі розташована стійка рецепції. Праворуч розгортається простір холу-коридору, який раціонально вміщує зону гардероба з одного боку та вхід до зали очікування ЦНАПу — з іншого. У

перспективі цього транзитного коридору відкривається панорамний вид на ліс крізь скляну стіну багатофункціонального залу, що є елементом інтуїтивної просторової навігації.

З короткого холу-коридору відвідувачі переходять у відкриту виставкову зону, яка безбар'єрно перетікає в обідню зону кафе та місця для спілкування. Концепція *open space* дозволяє об'єднати зону кафе та виставковий простір у єдине гнучке середовище. Завдяки використанню мобільних меблів та обладнання, простір легко адаптується під різні функціональні сценарії:

- проведення банкетних заходів;
- проведення презентацій та лекцій;
- неформальний коворкінг і спілкування;
- споживання їжі та напоїв;
- організація художніх експозицій.

Стаціонарною залишається лише затишна ніша біля зони приготування кави, обладнана вбудованими м'якими лавами та столиками. Це закріплює за нею постійну функцію громадського харчування.

Інтер'єр багатофункціонального банкетного та виставкового простору відіграє ключову роль у просторовій структурі всього комплексу. Ця зона є універсальним комунікативним вузлом, призначеним для проведення урочистих подій, зборів, презентацій та виставок, і водночас слугує місцем для повсякденного відпочинку та соціальної взаємодії мешканців.

Простір інтегрує в собі декілька взаємопов'язаних зон: лаундж-кафе, де також можна замовити їжу, мобільну подіум-сцену, трансформовану залу, яка може використовуватись як банкетний або виставковий простір. У кутах приміщення та вздовж панорамного скління розташовано мобільні лаунж зони з видом на сосновий ліс.

5.2. Об'ємно-просторові властивості архітектурної форми

Внутрішній простір громадського центру вирішено за принципом відкритого багатофункціонального середовища (*open space*). Композиційною основою комплексу є засклена галерея складної конфігурації, яка організовує основні функціональні зони та адаптується до рельєфу за допомогою пандусів.

Просторова організація галереї продовжується у багатофункціональному залі, який завершує основну композиційну вісь комплексу. Вхід до залу орієнтований у бік панорамного скління та соснового лісу, що спрямовує вісь руху в бік соснового гаю та підкреслює зв'язок внутрішнього простору з природним оточенням.

Прямокутний у плані зал перекритий виразним двосхилим дахом із відкритими конструкціями кроквяних ферм та опорними колонами. Таке рішення надає інтер'єру архітектурної масштабності й візуально перегукується з ритмом стовбурів високих сосен за вікнами. Головним композиційним акцентом є довга сторона залу, орієнтована на масив дорослих сосен. Завдяки суцільному панорамному склінню природний ландшафт інтегрується в інтер'єр, перетворюючи лісовий пейзаж на живі декорації. Усі оздоблювальні матеріали, світлотехнічні та колористичні рішення підпорядковані ідеї синергії з природою.

5.3 Способи узгодження окремих елементів середовища в межах загального композиційного рішення

Композиційна цілісність інтер'єру досягається через узгодження архітектурних конструкцій, меблів, оздоблювальних матеріалів та природного оточення у межах єдиної стилістичної концепції. Функціональне зонування залу здійснюється без використання глухих перегородок — за допомогою меблювання, освітлення, ритму конструктивних елементів та характеру використання окремих ділянок простору. Центральна частина залу залишається максимально відкритою та придатною до трансформації.

5.4. Характеристика елементів обладнання та благоустрою

Меблеве обладнання простору вирішене за принципом мобільності, гнучкості та ергономічності. Основу становлять легкі столи, мобільні посадкові місця та трансформовані елементи. Вертикальний ритм колон і меблевих елементів підтримує просторову впорядкованість. Лаконічна геометрія меблів та елементів оздоблення підпорядкована загальному принципу мінімалізму та функціональної стриманості.

Лаунж-зони м'яко відокремлені від зони харчування та виставки великими кашпо з живими рослинами, що покращують мікроклімат

приміщення та підсилюють концепцію інтеграції інтер'єру з природою. М'які меблеві групи формують більш камерні осередки відпочинку в межах відкритого громадського простору.

Підлогове покриття виконано зі зносостійкого комерційного матеріалу з текстурою світлого натурального дерева.

Кавова стійка та нижня частина стін оздоблені вертикальною планкою ньюансного зеленого кольору, що гармонійно поєднується з текстурою дерева та кольорами навколишнього ландшафту. М'які меблі теплих теракотових відтінків формують затишні зони перебування та візуально пом'якшують масштаб відкритого громадського простору.

Рис.19 Фрагменти інтер'єрного середовища

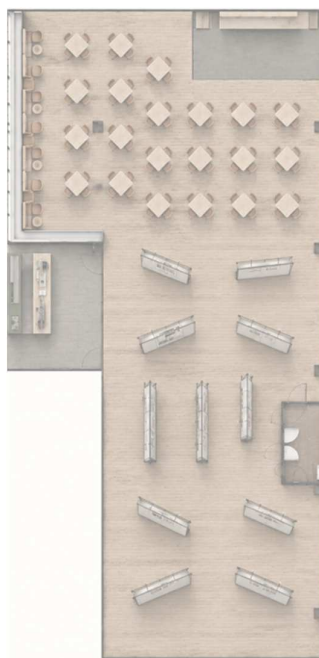

Рис.20 План багатофункціонального залу з розстановкою меблів

5.5. Характеристика засобів візуальної комунікації

Візуальна навігація в інтер'єрі реалізована через колористичні та світлові акценти, лаконічні піктограми на дверях, інтегровані настінні меню/інформаційні панелі та маркування на підлозі. Всі графічні покажчики та текстові написи продубльовані тактильним шрифтом Брайля, розміщені на

нормативній ергономічній висоті (1.2–1.5 м) та чітко зорієнтовані по вектору руху.

Контрастні графітові лінії та тактильні покажчики на підлозі дублюють основні комунікаційні маршрути: від головної рецепції Вхідної групи через галерею-променаду до ЦНАПу, дитячого сектору, ремісничих майстерень, спортивного й культурного блоків, а також до виходів у внутрішній двір.

5.6. Колористичне та світлотехнічне рішення та оздоблювальні матеріали

Рис.21 Кольорова палітра інтер'єру багатофункціональної зали

Інтер'єр вирішено у світлій ахроматичній базі: білі матові стіни поєднуються з вертикальними стіновими панелями м'якого шавлієво-зеленого відтінку, що створює атмосферу психологічного затишку та зв'язку з природним оточенням. Меблі та обладнання викорнані з природних матеріалів та кольорів. Текстури світлого дерева, скла та оздоблювальні матеріали у приглушених природних відтінках підтримують візуальну легкість простору й не конкурують із панорамними видами на ліс.

Рис.22 Фрагменти інтер'єрного середовища

Освітлення простору є комбінованим та багаторівневим. Декоративні підвісні світильники у вигляді лаконічних білих сфер забезпечують спрямоване локальне освітлення над рецепцією та обідніми столами, створюючи камерні зони. Вони гармонійно поєднуються із вбудованими у

стелю точковими спотами дифузного (розсіяного) світла, та акцентними лінійними світильниками, інтегрованими у структуру кроквяних ферм. Таке рішення рівномірно освітлює простір та підкреслює геометрію архітектурних форм комплексу.

5.7. Ергономічна відповідність внутрішнього простору

Ергономічна організація інтер'єру громадського центру базується на антропометричних параметрах відвідувачів усіх вікових категорій та фізичних можливостей згідно з вимогами ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд». Комфорт та безпека внутрішнього середовища досягаються через такі проєктні рішення:

1. ширина комунікаційних шляхів - галереї-променади, коридорів та проходів - не менше 1,8–2,4 м, що забезпечує безперешкодний розворот крісел колісних (радіусом 1,5 м) та вільний зустрічний рух людських потоків. Нахил та протяжність пандусів розраховано згідно державних норм. З обох боків пандусу влаштовано нормативні поручні, також поручні влаштовано вздовж площин панарамного засклення.

2. Оптимізовано робочі поверхні згідно габаритам людини. Основний рівень стійки рецепції та барної зони розрахований для обслуговування відвідувачів стоячи (1100 мм). Додатково передбачено понижені модулі без глухих підстінків (висотою 750–800 мм та глибиною для ніг не менше 500 мм) адаптовані для зручного обслуговування людей на кріслах колісних та дітей.

3. М'які дивани та стільці мають оптимальну висоту сидіння від підлоги (450 мм) та кут нахилу спинки, що мінімізує навантаження на опорно-руховий апарат під час тривалого очікування. Вільні простори між меблями виключають утворення «тупикових» зон та травмонебезпечних кутів.

4. Інформаційні табло та піктограм виконано на висоті 1200–1500 мм від рівня підлоги. Тактильні елементи та ручки дверей мають зручну циліндричну форму та розташовані на нормативній висоті 1000 мм.

5.8. Висновки

Запропоноване інтер'єрне рішення громадського центру формує гнучкий, інклюзивний та багатофункціональний простір, адаптований до різних сценаріїв громадського використання — від повсякденного дозвілля до

проведення виставок, лекцій і громадських заходів.

Ключовим принципом формування інтер'єру є інтеграція архітектурного простору з природним середовищем соснового гаю. Панорамне скління, використання натуральних матеріалів, стриманої природної кольорової гами та відкритих дерев'яних конструкцій створюють візуально легке та затишне середовище.

Простір відповідає принципам універсального дизайну та безбар'єрності, забезпечуючи зручне, безпечне й доступне користування громадським центром для всіх категорій відвідувачів.

6. КОНСТРУКТИВНЕ РІШЕННЯ

Багатофункціональний культурний центр у селі Хотянівці запроектований за сучасними тенденціями зведення громадських комплексів. Для забезпечення надійності, довговічності та функціональності будівлі обрано каркасну конструктивну схему. Крок колон влаштовано за модулями 6000, 7000 та 8000 мм. Південна частина будівлі має підземний поверх, у якому влаштовано укриття. Інші блоки будівлі мають частково заглиблений цокольний поверх, висота якого варіюється від 0,5 до 1,6 м залежно від рельєфу ділянки. Перекриття збірні залізобетонні з монолітними фрагментами. Запроектовано плоскі та дво-скатні кровлі. Над частиною просторів влаштували технічні горища, що забезпечують простір для влаштування великопрольотних конструктивних елементів, та розміщення інженерних систем обслуговування будівлі.

6.1 Фундаменти

Комплекс запроектовано з урахуванням природного перепаду рельєфу, який у межах ділянки сягає 4,5 м. Структура будівлі складається з блоків, об'єднаних переходами та містком. Рівень підлоги блоків будівлі відрізняється, відповідно до природного рельєфу. Габарити частин будівлі забезпечують достатню протяжність для влаштування пандусів на перепадах рівнів. Передбачено окремі фундаменти для кожного блоку будівлі. Це забезпечує міцність конструкції, захист від появи деформацій та тріщин у місцях з'єднання, та по-блокове будівництво громадського комплексу.

По периметру блоків будівлі запроектовано стрічкові фундаменти під зовнішні огорожувальні конструкції, а Для оптимізації вартості будівництва, та забезпечення екологічного використання ресурсів, внутрішні колони каркасу спираються на окремі стовпчасті фундаменти пальового типу.

Підземний поверх, у якому розміщено укриття влаштовано як монолітна залізобетонна конструкція на суцільній плиті, що забезпечує необхідну просторову жорсткість конструкції та дозволяє виконати нормативний комплекс гідроізоляційних заходів для підземних приміщень.

6.2 Стінові конструкції

Стіни виконують огорожуючу функцію, так як основні навантаження сприймаються елементами каркасу будівлі. Конструкції зовнішніх стін та вузлів кріплення розраховані з урахуванням нормативних вітрових навантажень відповідно до району будівництва. Для запобігання формуванню тріщин, у зонах стикування різних блоків будівлі та конструктивно відмінних об'ємів влаштовано деформаційні шви, а також додаткові теплоізоляційні вставки. Сходи, пандуси, сходові клітини та стіни евакуаційних шляхів влаштовані із монолітного залізобетону.

6.2 Перекриття та кровля

Перекрыття спроектовано зі збірних плит з монолітними вставками. У частинах будівлі зі складною геометрією влаштовано монолітні перекрыття. Запроектовано плоскі та односкілі та двоскілі кровлі. Великопрольотні простори перекрыто системою сталевих ферм, що спираються на колони каркасу. Просторова жорсткість забезпечується системою вертикальних і горизонтальних в'язів. Над частиною просторів влаштовано технічні горища, що забезпечують простір для влаштування великопрольотних конструктивних елементів, та розміщення інженерних систем обслуговування будівлі. Скатні кровлі без горища влаштовані на сталевому каркасі.

6.5 Висновки

Проект розроблено відповідно до державних будівельних норм України: ДБН В.2.6-98:2009 «Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення»; ДБН В.2.6-198:2014 «Сталеві конструкції. Норми проектування»; ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»; ДБН В.1.2-2:2006 «Навантаження і впливи»; ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»; ДБН В.2.2-5:2023 «Захисні споруди цивільного захисту», ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди. Основні положення».

Застосування каркасної конструктивної системи, збірно-монолітних перекрыть та великопрольотних сталевих конструкцій дозволяє формувати гнучкі багатфункціональні простори та адаптувати будівлю до складного рельєфу ділянки.

7 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

В умовах проектування, в селі Хотянівка, немає централізованих мереж опалення, каналізації та водопроводу. Проект під'єднаний до централізованої електромережі. З врахування тенденцій екологічного будівництва газ на об'єкті не використовується. Також встановлена велика мережа сонячних панелей, що забезпечують автономність комплексу.

7.1 Теплопостачання та вентиляція

Теплопостачання культурного центру передбачено автономним. Відповідно до принципів енергоефективного та екологічного будівництва газ не використовується. Основним джерелом теплопостачання є система електричних теплових насосів типу «повітря–вода», що забезпечує опалення, підігрів гарячої води та часткове охолодження приміщень у літній період. Робота системи автоматизована та регулюється залежно від зовнішніх температурних умов і функціонального режиму окремих зон комплексу.

Внутрішня система опалення — водяна двотрубна з нижньою розводкою. У приміщеннях із постійним перебуванням людей передбачено низькотемпературну систему опалення, що поєднує теплу підлогу та локальні опалювальні прилади. Таке рішення забезпечує рівномірний розподіл температури, комфортний мікроклімат та зменшення тепловтрат.

У відкритих просторах із перебування великої кількості людей передбачено внутрішньопідлогові конвектори вздовж фасадного застління, що компенсують тепловтрати в холодний період та запобігають утворенню конденсату на скляних поверхнях. У приміщеннях із різними режимами використання (театр, спортивний блок, майстерні, комерційні приміщення) інженерні системи розділено на окремі контури з можливістю незалежного регулювання температури та інтенсивності вентиляції.

Вентиляція будівлі — механічна припливно-витяжна з рекуперацією тепла. Для різних функціональних груп приміщень передбачено окремі вентиляційні установки, що забезпечують нормативний повітрообмін, санітарно-гігієнічні вимоги та енергоефективність експлуатації.

Окремі системи вентиляції передбачені для:

- відкриті громадські простори
- кухня кафе
- санвузли
- майстерні
- комерційний блок
- приміщення спорт комплексу (душеві, роздягальні, спорт зал)
- приміщення театру

У технічних і підсобних приміщеннях передбачено природну або примусову вентиляцію відповідно до призначення.

Система вентиляції передбачає автоматичне керування, в тому числі можливість аварійного режиму та пожежного димовидалення зі сходів.

7.2 Водопостачання та водовідведення

Будівля не має централізованої системи водопостачання, тому проєктом передбачено влаштування артезіанської свердловини та системи фільтрації й водопідготовки.

Внутрішня система водопостачання включає:

- господарсько-питне водопостачання;
- гаряче водопостачання;
- технічне водопостачання;
- протипожежне водопостачання.

Система внутрішнього пожежогасіння обладнана пожежними кранами відповідно до вимог ДБН В.2.5-64:2012.

У зв'язку з відсутністю централізованої каналізаційної мережі проєктом передбачено локальні очисні споруди з подальшим очищенням і відведенням стічних вод відповідно до екологічних та санітарних норм.

Господарсько-побутові, технічні та дощові стоки відводяться окремими системами.

7.5 Висновки

Інженерне обладнання громадського центру запроєктоване відповідно до сучасних вимог енергоефективності, екологічності, та враховує потребу автономного забезпечення у зв'язку з відсутністю централізованих мереж у селі Хотянівка.

Система теплопостачання на основі теплових насосів, механічна припливно-витяжна вентиляція з рекуперацією тепла, використання сонячних панелей та автономних систем водопостачання сприяють зменшенню енергоспоживання й підвищенню енергоефективності будівлі.

Інженерні системи організовані з урахуванням функціонального зонування комплексу, забезпечують комфортний мікроклімат, нормативний повітрообмін та пожежну безпеку. Прийняті рішення дозволяють створити сучасне, надійне та комфортне громадське середовище, адаптоване до умов експлуатації та природного контексту ділянки.

8. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

8.1. Охорона праці та техніка безпеки

Для створення безпечного, безбар'єрного та здорового середовища як безпосередньо під час зведення та експлуатації культурного центру в с. Хотянівці, використано положення Закону України «Про охорону праці» та вимоги щодо безпеки у будівництві за ДБН А.3.2-2:2009.

На стадії виконання будівельно-монтажних робіт безпека персоналу забезпечується чітким планувальним зонуванням майданчика та встановленням тимчасового захисно-охоронного огородження згідно з ДСТУ Б В.2.8-14:2009. Оскільки запроєктована будівля має складну структуру з перепадами висот та похилими дахами, усі технологічні процеси на висоті понад 1,3 метра передбачено виконувати з інвентарних риштувань, обладнаних захисними бортами. Всі робітники мусять бути забезпечені касками та іншими засобами індивідуального захисту.

Електробезпека тимчасових мереж майданчика досягається застосуванням ізольованих кабелів, надійним заземленням усього будівельного обладнання та встановленням пристроїв захисного відключення.

Для комфортної і безпечної експлуатації об'єкту проведено слід витримувати нормативні параметри мікроклімату та повітрообміну, відповідно до функції приміщення. Вино забезпечені системами припливно-витяжної вентиляції з рекуперацією тепла. Згідно з ДБН В.2.5-67:2013. у технічній зоні цокольного рівня запроєктовано окрему венткамеру площею 80 м² мінімум.

Забезпечено природне освітлення більшості робочих місць, медіатеки та творчих майстерень, згідно з необхідним коефіцієнтом природної освітленості, тоді як штучне робоче освітлення проєктується на основі енергоефективних LED-світильників із низьким коефіцієнтом пульсації.

Для дотримання вимог інклюзивності за ДБН В.2.2-40:2018 у проєкті повністю ліквідовано архітектурні бар'єри: забезпечено нормативні нахили пандусів на входах, тактильну навігацію, пасажирські ліфти для зв'язку між рівнями, а на автостоянці виділено 5 спеціалізованих місць для транспорту

маломобільних груп населення.

Заходи протипожежного захисту запроектовані у відповідності до ДБН В.1.1-7:2016 та ДБН В.2.2-9:2018. Будівля має високий ступінь вогнестійкості завдяки застосуванню залізобетонного монолітного каркаса та покриттю металевих конструктивних елементів вогнезахисними сумішами. Об'ємно-планувальне рішення гарантує швидку та безперешкодну евакуацію розрахункової кількості відвідувачів (400 осіб) через широкі коридори-галереї та вестибюль безпосередньо назовні, при цьому всі двері на шляхах евакуації відкриваються по ходу руху та обладнуються фурнітурою «антипаніка». Інженерна протипожежна система включає автоматичну пожежну сигналізацію, димовидалення із зальних приміщень, внутрішні пожежні кран-комплекти та зовнішні гідранти на території.

У підземному просторі центру запроектовано протирадіаційне укриття (ПРУ), згідно з нормами ДБН В.2.2-5:2023. Воно розраховане на автономне перебування 450 осіб, має два розосереджені виходи, назовні за межу обвалу, та два входи безпосередньо з приміщення культурного центру – розміщені в близькості до зон великого скупчення людей. В укритті передбачене автономне живлення від дизель-генератора, систему фільтровентиляції, санвузли та внутрішній запас питної води.

8.2. Охорона навколишнього середовища

Розташування ділянки у селі Хотянівка поруч із рекреаційними зонами річки Десни та Обвідного каналу зумовлює підвищені екологічні вимоги до об'єкта, щоб мінімізувати антропогенний вплив на середовище. Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та ДБН А.2.2-1:2021 розроблено систему захисних заходів.

Під час будівництва особлива увага приділяється збереженню ландшафтного потенціалу та існуючих дорослих дерев. Пляма забудови комплексу та трасування тимчасових під'їзних шляхів обрані так, щоб повністю виключити пошкодження коріння. Проектом передбачено попереднє зняття родючого шару ґрунту, його складування та подальше використання для ландшафтного благоустрою.

Усі будівельні відходи підлягають обов'язковому сортуванню за

категоріями та регулярному вивезенню на спеціалізовані місця утилізації. Для захисту підземних вод заборонено заправку техніки безпосередньо на майданчику, також на час будівельних робіт влаштовуються сертифіковані біотуалети. Забезпечена система очищення стічних вод з автостоянки та автопріздів. На господарському дворі організовано пост роздільного збору твердих побутових відходів, а каналізаційні випуски з гарячого цеху кухні обладнуються жируловлювачами.

Архітектурно-конструктивні рішення будівлі відповідають вимогам ДБН В.2.6-31:2021 щодо теплоізоляції огороджуючих конструкцій, що знижує викиди парникових газів в атмосферу. Використання екологічних та переважно місцевих матеріалів у фасадних елементах, дозволяє гармонійно вписати об'єкт у контекст села та значно зменшити загальний «вуглецевий слід» будівлі.

ВИСНОВКИ

Метою дипломного проєкту на тему «Багатофункціональний культурний центр у с. Хотянівці Київської області» було дослідження принципи формування громадських та культурних осередків в умовах сучасного українського села. Запроєктований об'єкт повністю орієнтований на соціальний та культурний розвиток громади, інклюзивність, а також на гармонійну взаємодію з природним ландшафтом та наявним архітектурним контекстом.

Проєкт почався із аналізу світового та вітчизняного досвіду проєктування позаміських громадських та культурних центрів, що дав змогу адаптувати найкращі сучасні методи створення багатофункціональних та адаптивних громадських просторів. Враховано сучасні соціокультурні виклики, пов'язані з переселенням містян до сільських територій, необхідністю психологічного відновлення населення, посиленням ролі локальних громад, а також потребою у створенні нових безбар'єрних форматів для комунікації, дозвілля та культурної освіти.

Містобудівне обґрунтування доводить доцільність вибору ділянки у селі Хотянівка Вишгородського району. Вигідне розташування поблизу Києва, унікальний рекреаційний потенціал місцевості та стрімкий демографічний розвиток громади створюють оптимальні умови для функціонування Центру як важливого локального та регіонального осередку культури.

Архітектурно-планувальне рішення базується на підході створення третього місця та принципам нового урбанізму. Будівля розбита на функціональні блоки, що передбачають видовищний блок із залом на 200 місць, коворкінги, медіатеку, творчі майстерні та зону громадського харчування, відокремлений спортивний комплекс. Композиційна концепція спирається на принципи скандинавського мінімалізму, де поєднання виразних скатних дахів, панорамного скління дозволило досягти сучасного й водночас глибоко контекстуального архітектурного образу. Просторовим та смисловим ядром комплексу став внутрішній двір, який підкреслює спрямованість проєкту на зміцнення соціальних і родинних зв'язків усередині громади.

Прийом декомпозиції масштабного громадського комплексу на менші

взаємопов'язані об'єми забезпечує його візуальну та масштабну відповідність навколишній садибній забудові села, а також обґрунтовує економічну доцільність проєкту. Запроєктовані блоки можуть зводитися поетапно та функціонувати автономно. Зокрема, видовищний зал та спортивний комплекс спроможні діяти як самостійні простори, що розширює можливості їхнього використання; крім того, у будівлі передбачено комерційні площі для здачі в оренду з метою підтримки та розвитку місцевого малого бізнесу.

Ландшафтна організація території, яка охоплює значну частину ділянки площею 2,8 га, трансформує простір навколо центру в активне рекреаційне середовище, а також забезпечує буферну зону між житловою зоною та громадськими зонами. На території передбачена парадна площа та універсальний майданчик для локальних фестивалів, ярмарків та фермерських ринків.

Інженерні та конструктивні рішення розроблені у відповідності до чинних нормативних вимог (ДБН) із дотриманням високих стандартів енергоефективності, пожежної безпеки та безбар'єрності. Особливу увагу питанням цивільного захисту, що реалізовано через створення в підземному просторі споруди протирадіаційного укриття (ПРУ) на 450 осіб, яке гарантує повну автономність та безпеку.

НОРМАТИВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про охорону праці». Відомості Верховної Ради України. 1992. №49.
2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». Відомості Верховної Ради України. 1991. №41.
3. ДБН А.2.2-1:2021. Склад та зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС). Київ : Мінрегіон України, 2021.
4. ДБН А.2.2-3:2014. Склад та зміст проектної документації на будівництво. Київ : Мінрегіон України, 2014.
5. ДБН А.3.2-2:2009. Охорона праці і промислова безпека у будівництві. Київ : Мінрегіонбуд України, 2012.
6. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування і забудова територій. Київ : Мінрегіон України, 2019.
7. ДБН В.1.1-7:2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги. Київ : Мінрегіон України, 2017.
8. ДБН В.1.2-2:2006. Навантаження і впливи. Норми проектування. Київ : Мінбуд України, 2006.
9. ДБН В.1.2-7:2021. Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека. Київ : Мінрегіон України, 2021.
10. ДБН В.2.2-5:2023. Захисні споруди цивільного захисту. Київ : Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, 2023.
11. ДБН В.2.2-9:2018. Громадські будинки та споруди. Основні положення. Київ: Мінрегіон України, 2019.
12. ДБН В.2.2-16:2019. Культурно-видовищні та дозвіллієві заклади. Київ: Мінрегіон України, 2019.
13. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будинків і споруд. Київ : Мінрегіон України, 2018.

- 14.ДБН В.2.5-23:2010. Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення. Київ : Мінрегіонбуд України, 2010.
- 15.ДБН В.2.5-28:2018. Природне і штучне освітлення. Київ : Мінрегіон України, 2018.
- 16.ДБН В.2.5-64:2012. Внутрішній водопровід та каналізація. Київ : Мінрегіон України, 2013.
- 17.ДБН В.2.5-67:2013. Опалення, вентиляція та кондиціонування. Київ : Мінрегіон України, 2013.
- 18.ДБН В.2.6-31:2021. Теплова ізоляція та енергоефективність будівель. Київ : Мінрегіон України, 2022.
- 19.ДБН В.2.6-98:2009. Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення. Київ : Мінрегіонбуд України, 2011.
- 20.ДБН В.2.6-198:2014. Сталеві конструкції. Норми проектування. Київ : Мінрегіон України, 2014.
- 21.ДБН 360-92**. Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень. Київ : Держбуд України, 2002.
- 22.ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010. Будівельна кліматологія. Київ : Мінрегіонбуд України, 2011.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Генеральний план села Хотянівка Вишгородського району Київської області. Том 2. Київ, 2020. URL: Google Drive – Генеральний план Хотянівки (дата звернення: 25.05.2026).
2. Степанюк А. В., Кюнцлі Р. В., Фамуляк Я. Є. Архітектурне проектування будівель та споруд сільських поселень : навчальний посібник. Львів, 2018.
3. Шпаковська В. Т., Седак О. І., Шебек Н. М. Центр спілкування мешканців у мікрорайоні : методичні вказівки. Київ : КНУБА, 2020.
4. Лінда С. М. Архітектурне проектування громадських будинків і споруд : навчальний посібник. Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2010.
5. Oldenburg R. The Great Good Place. New York : Marlowe & Company, 1999. 338 p.
6. Neufert E. Architects' Data. 4th ed. Oxford : Wiley-Blackwell, 2012. 624 p.
7. Ching F. Architecture: Form, Space and Order. 4th ed. Hoboken : Wiley, 2014. 448 p.
8. Центри спільнототворення: спільні простори, спільні потреби, спільні виклики. Cedos. URL: Cedos (дата звернення: 25.05.2026).
9. Wikipedia Україна (дата звернення: 25.05.2026).
10. Мартиролог. Київська область. Київ, 2011. С. 290.
11. Мальовниче село Хотянівка. Персональний сайт Хотянівська загальноосвітня школа. URL: Хотянівська школа (дата звернення: 25.05.2026).
12. Публічна кадастрова карта України. URL: Публічна кадастрова карта (дата звернення: 25.05.2026).
13. Вишгородська міська рада. Село Хотянівка. URL: Вишгородська

- міська рада – Хотянівка (дата звернення: 25.05.2026).
14. Grace Farms. Official website. URL: Grace Farms (дата звернення: 25.05.2026).
 15. ArchDaily : architecture projects database. URL: ArchDaily (дата звернення: 25.05.2026).
 16. Architizer : architecture and design platform. URL: Architizer (дата звернення: 25.05.2026).
 17. Moovit : public transit application and mapping service. URL: Moovit (дата звернення: 25.05.2026).
 18. Arghavan Commercial Building. 13 Degrees Studio. URL: 13 Degrees Studio – Arghavan Project (дата звернення: 25.05.2026).
 19. Agora Sociocultural Center / Rojo-Fernandez Shaw. ArchDaily. URL: ArchDaily – Agora Sociocultural Center (дата звернення: 25.05.2026).
 20. Community Center + Adaptive Reuse + Market in Sutian Village / LUO studio. ArchDaily. URL: ArchDaily – Sutian Village Project (дата звернення: 25.05.2026).
 21. Ishinomaki Cultural Centre / Sou Fujimoto Architects. ArchDaily. URL: ArchDaily – Ishinomaki Cultural Center (дата звернення: 25.05.2026).
 22. Viby Library and Culture House / Christensen & Co Architects + Primus Arkitekter. ArchDaily. URL: ArchDaily – Viby Library & Culture House (дата звернення: 25.05.2026).
 23. ArchDaily. What Does Hygge Really Mean? Signe Johansen – Nordic Design. URL: <https://www.architecturaldigest.com/story/what-does-hygge-really-mean-signe-johansen-nordic-design> (дата звернення: 25.05.2026).
 24. Hygge — Wikipedia. URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/Hygge> (дата звернення: 25.05.2026).
 25. BuildingGreen. Hygge: The Human Element in Architecture. URL: <https://www.buildinggreen.com/explainer/hygge-human-element-architecture> (дата звернення: 25.05.2026).

Містобудівне рішення

Плани поверхів

Фасадні і конструктивні рішення

Візуалізація об'єкту

Візуалізація об'єкту

Інтер'єрне рішення

Фото макета

Довідка перевірки на плагіат